

Novi svijet

ISSN 1331-226X Godina XLVIII. br. 7-8, srpanj-kolovoz 2012.

Cijena 15 kn

Uhvatimo
ritam
Doviđenja
u Budimpešti

RADOST
BEZ RAZOČARANJA

Naslovnica:
Radost sudionika
Svjetskog
susreta obitelji
u Miljanu
Foto:
© VII Incontro
Mondiale delle
Famiglie

Uhvatimo ritam!

"Uh, kad će prestati ove vrućine?" "Kad završi ljeto", odgovaram bez oklijevanja. Početkom zime ponavlja se isto, ponekad tjeskobno pitanje: "Kad će prestati ova studen?" Isto je s jesenskim kišama.

Živeći u urbanim sredinama izgubili smo osjećaj izmjene godišnjih doba i smisao poštivanja njihova trajanja. Mislimo da je kiša neugodna smetnja, a ne blagodat zemlji. Ne znamo da je toplina potrebna za sazrijevanje ljetine, stoga za naše preživljavanje. Ne postoje više veza između prodajnog pulta i ritmova prirode. Ima li još sezonskog voća? Sve se može kupiti u svaku dobu godine, a proizvod je potpuno odijeljen od njive i izmjene ljeta i zime. Globalizacija je zahvatila i sezonske ritmove.

Ona često pogoda i razdoblja ljudskoga života. Tako su djeca bačena u svijet odraslih, a stariji pod svaku cijenu žele biti mlađi. Određeno izravnavanje neizbjježno zahvaća i kršćanski život: označavaju li naš godišnji hod liturgijska vremena došašća, korizme i Uskrsa? Jesmo li još svjesni da smo pozvani na duhovni hod koji ima svoje etape, svoje vrijeme plodnosti, uzleta, kušnji, a trajanje im je nepredvidivo? I osobi bez vjerskog uvjerenja treba putnutar njeg života sa zimskim vremenom inkubacije, proljetnom neizvjesnošću i kreativnošću ljeta.

Zašto ne iskoristiti ljetnu stanku i uhvatiti ritam, počevši od sezonskog (uživajmo u toplini!), do ritma dana i noći, jutra i večeri? Uskladimo ritmove šutnje i razgovora, molitve i igre, sve do postizanja životnoga sklada koji će davati ravnotežu i smisao našemu putu.

Fabio Ciardi

SADRŽAJ

2 KOMENTAR
Uhvatimo ritam!	18 DUHOVNOST
I TEOLOGIJA
Poziv slijediti Isusa
3 RIJEČ ŽIVOTA	20 DUHOVNOST
I POVIJEST
FOKOLARA
O (Kolumbovom)
jajetu
5 IZ ŽIVOTA
Kooperant
Rođaci	21 AKTUALNO
Zajedno za
postradale u potresu
Ne treba
pojednostavljivati
Smrt i život islama
6 PREDSJEDNICA
Poruke iz Irske	24 OBITELJ
Svjetski susret
obitelji Milano
Zašto niste
došli ranije?
Komuniciranje
životnih iskustava
8 MLADI
Doviđenja
u Budimpešti	30 ZAPAŽANJA
Zabava za svakoga
10 DJECA
Lanac prijateljstva
među gradovima	31 ZDRAVLJE
Alergija na sunce
11 PORTRETI
Ako daješ, dobit ćes	
14 SOPHIA
Bratstvo u sukobu	
15 U DUBINU
Radost
bez razočarenja	
16 DUHOVNOST
JEDINSTVA
Solidarni sa svima	

Mjesečnik Pokreta fokolara

godina XLVIII., br. 7-8 / srpanj-kolovoz 2012.

Uredništvo i uprava: Novi svijet, Franje Račkoga 30, 48260 Križevci, tel.: (+385) 01 3691 290; fax: (+385) 01 3691 840;

e-mail: novisvijet@novisvijet.net, web stranica: www.novisvijet.net, Izdavač i nakladnik: Djelo Marijino - Pokret fokolara;

Glavna urednica: Đina Perkov; Uredničko vijeće: Đina Perkov, Sonja Eterović, Zdenko Horvat;

Tisk: FEROPROMS d.o.o., Zagreb. Godišnja pretplata 150 kn, za Europu: 33 EUR, za kontinent: 55 USD. Pojedinačni broj 15 kn.

Uplate putem vašeg povjerenika ili na račun (kunski i devizni) Pokreta fokolara broj 2360000-1101456527

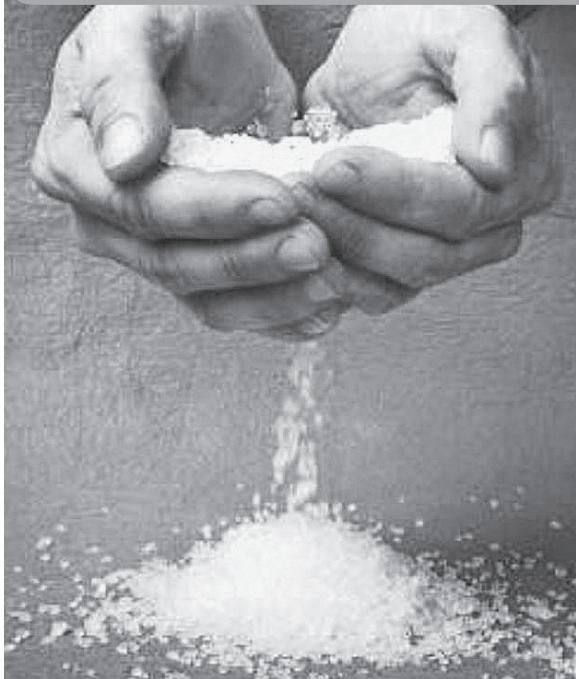
ZAGREBAČKA BANKA D.D., 10000 Zagreb, Paromlinska 2, Croatia, SWIFT CODE: ZABAHR2X, IBAN HR 91 2360000 11014 56527

Pod poziv na broj upišite vaš evidencijski broj koji se nalazi u gornjem lijevom kutu listića s adresom. Osobe jednom preplaćene na Novi svijet dobivaju ga dok se ne odjave. Tko želi donirati bilo koji iznos za Novi svijet i tako pomoći onima koji nemaju mogućnost platiti preplatu, pod poziv na broj treba upisati 5500. Novi preplatnici koji još ne znaju svoj evidencijski broj upisuju pod poziv na broj 5000, a kopiju uplatnice moraju obvezatno poslati na uredništvo.

Tiskanje
ovog broja
započeto je
10.7.2012.

SRPANJ 2012.

"ONOMU TKO IMA DAT ĆE SE I OBILOVAT ĆE, A ONOMU TKO NEMA ODUZET ĆE SE I ONO ŠTO IMA."
(Mt 13,12)

elenuveopenteccostal.blogspot.com

Ovim riječima Isus odgovora svojim učenicima na pitanje zašto govoriti u prispodobama. On pojašnjava da nije svima dano znati otajstva kraljevstva nebeskoga, nego samo onima koji su za to spremni, koji prihvataju njegove riječi i žive ih.

Među njegovim slušateljima ima i onih koji naimerno zatvaraju oči i uši, te stoga "gledajući ne vide i slušajući ne čuju i ne razumiju"¹. To su oni koji vide i slušaju Isusa, ali misle da već posjeduju čitavu istinu, pa ne vjeruju njegovim riječima i događajima što ih potvrđuju. Tako na kraju gube i ono malo što imaju.

"Onomu tko ima dat će se i obilovat će, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima."

Kakvo je značenje ove Isusove rečenice? On nas poziva da otvorimo naše srce Riječi koju je došao navijestiti i za koju će od nas tražiti račun na kraju života.

Evangeliski tekstovi pokazuju nam kako je navještaj te Riječi u središtu svih Isusovih želja i sve

njegove aktivnosti. Mi ga vidimo kako ide iz sela u selo, po cestama, po trgovima, po poljima, po kućama, po sinagogama, da navijesti poruku spašenja, obraćajući se svima, a osobito siromasima, poniznim i odbačenima. On svoju Riječ uspoređuje sa svjetлом, sa solju, s kvascem, s mrežom spuštenom u more, sa sjemenom bačenim na njuvu; dat će i život da bi se rasplamsala vatra koju Riječ sadrži.

"Onomu tko ima dat će se i obilovat će, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima."

Isus očekuje da Riječ koju je navijestio doveđe do preobrazbe svijeta. Zato ne prihvata da pred tim navještajem ostanemo neutralni, mlaki ili ravnodušni. Ne dopušta da veliki dar što smo ga jednom primili ostane nedjelotvoran.

A da bi istaknuo taj zahtjev, Isus ovdje naglašava zakon koji je temelj sveukupnog duhovnog života: ako netko provodi u praksi njegovu Riječ, On će ga sve više uvoditi u neviđena bogatstva i radosti svoga kraljevstva. I obrnuto, ako netko zanemaruje tu Riječ, Isus će mu je oduzeti i dati ju drugima, kako bi donijela rod.

"Onomu tko ima dat će se i obilovat će, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima."

Ova nas Riječ života upozorava na tešku grešku u koju možemo upasti, a to je da primimo evanđelje samo kao predmet proučavanja, divljenja, rasprave, ali da ga ne provedemo u praksu.

Isus očekuje od nas da primimo Riječ i utjelovimo je u sebi, kako bi postala snaga koja prožima sve naše aktivnosti i kroz svjedočanstvo našega života bila ono svjetlo, ona sol, onaj kvasac koji će malo po malo preobraziti društvo.

Uzmimo zato kroz ovaj mjesec jednu od mnogih Riječi života iz Evanđelja i provedimo je u praksi. Tako ćemo našu radost obogatiti dodatnom radošću. ■

¹ Mt 13,13;

Chiara Lubich

Napisana
1996.,
objavljena u
Novom svijetu
br. 7-8/1996.

KOLOVOZ 2012.

"TKO GOD SE, DAKLE, PRIZNA
MOJIM PRED LJUDIMA,
PRIZNAT ĆU SE I JA NJEGOVIM
PRED OCEM, KOJI JE NA
NEBESIMA. A TKO SE ODREKNE
MENE PRED LJUDIMA, ODREĆI
ĆU SE I JA NJEGA PRED SVOJIM
OCEM, KOJI JE NA NEBESIMA."

(Mt 10,32-33)

¹ Lv 15,20.

Chiara
Lubich

Napisana
1984.,
objavljena u
Riječi života
br. 7/1984.

Ova je rečenica vrlo utješna i ohrabrujuća za sve nas kršćane.

Njome nas Isus potiče da dosljedno živimo svoju vjeru u njega, jer će o stavu koji ćemo zauzeti prema njemu u našem zemaljskom životu ovisiti naša vječna sudska. Ako ga priznamo pred ljudima - kaže On - dat ćemo mu razlog da nas prepozna pred svojim Ocem; ako ga se, naprotiv, odreknemo pred ljudima, i on će se nas odreći pred Ocem.

"Tko god se, dakle, prizna mojim pred ljudima, priznat ću se i ja njegovim pred Ocem, koji je na nebesima. A tko se odrekne mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima."

Isus se poziva na nagradu ili na kaznu koje nas čekaju nakon ovoga života jer nas ljubi. On zna da je strah od kazne ponekad učinkovitiji od lijepoga obećanja, kako to kaže jedan crkveni otac. Zato u nama potiče nadu u sreću bez kraja, a istodobno - samo kako bi nas spasio - potiče u nama strah od osude.

Ono što ga zanima jest da dostignemo život s Bogom zauvijek. Uostalom, jedino to vrijedi. To je cilj radi kojega smo pozvani na život. Samo s njim ćemo dostići potpuno ostvarenje samih sebe, što je potpuno zadovoljenje svih naših težnji. Zato nas Isus potiče da ga priznamo još

ovđe dolje. No ako u ovome životu ne želimo imati veze s njim, ako ga se sada odreknemo - kad budemo morali prijeći u drugi život, bit ćemo zauvijek odijeljeni od njega.

Isus će stoga na kraju našega zemaljskog puta samo potvrditi pred Ocem odabir svakoga od nas na zemlji, sa svim svojim posljedicama. Pozivanjem na posljednji sud On nam pokazuje svu važnost i ozbiljinost odluke koju ćemo donijeti ovđe dolje. U pitanju je naša vječnost.

"Tko god se, dakle, prizna mojim pred ljudima, priznat ću se i ja njegovim pred Ocem, koji je na nebesima. A tko se odrekne mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima."

Kako izvući korist od ovog Isusovog upozorenja? Kako živjeti ovu njegovu rečenicu?

On sam kaže: "Tko god se, dakle, prizna mojim..."

Zato ga odlučimo priznati pred ljudima, jednostavno i neposredno.

Pobjedimo ljudski obzir. Izadimo iz osrednjosti i kompromisa koji lišavaju autentičnosti naš kršćanski život.

Sjetimo se da smo pozvani biti Kristovi svjedoci. Svojom porukom mira, pravednosti i ljubavi On želi stići do svih ljudi - upravo preko nas.

Svjedočimo ga bilo gdje se nalazili - u obitelji, na poslu, s prijateljima, na studiju ili u drugim životnim okolnostima.

Dajmo to svjedočanstvo nadasve svojim poštenjem: poštenim životom, moralnom čistoćom, nenavezanošću na novac, sudjelovanjem u radoštima i patnjama drugih.

Svjedočimo ga osobito našom uzajamnom ljubavlju, našim jedinstvom, tako da nam mir i čista radost - koje je Isus obećao ujedinjenima - preplave duh još ovdje dolje i da se preliju na druge.

Ako nas pak nas netko upita zašto se tako poнаšamo, zašto smo tako smireni iako se nalazimo problematičnom svijetu, odgovorimo s poniznošću i iskreno, riječima kojima će nas Duh Sveti nadahnuti, dajući tako svjedočanstvo Krista i riječju i idejama.

Mnogi od onih koji ga traže tada će ga možda naći.

Drugi će nas put možda kri-vo shvatiti, usprotivit će nam se, možda čemo postati predmet ismješivanja, možda i mržnje i progonstva. Ali Isus nas je i na to upozorio: "Ako su mene pro-gonili, i vas će progonti"¹¹.

Tada znamo da smo na pravome putu. Nastavimo ga stoga svjedočiti odvažno i u kušnjama, i pod cijenu života. Zaslužuje to cilj koji nas očekuje: nebo gdje će nas Isus, ako budemo ljubili, priznati pred svojim Ocem za cijelu vječnost. ■

Kooperant

Vjerovati u istinitost evan-đeoskih riječi svakodnev- ni je izazov. Odlučan da-ću taj dan učiniti sve kako bi moje djelovanje bilo sukladno Isusovim stavovima, otišao sam na poslovni sastanak na kojem smo trebali dogovoriti suradnju s novim kooperantom. Velika su bila naša očekivanja od tog razgovora jer su se njime trebali otvoriti novi poslovi kojih u da-nanje vrijeme jako nedostaje.

U određenom trenutku taj je čovjek počeo govoriti o konku-renciji, o ljudima koji nam za-vide i žele pošto poto prisvojiti potencijalno tržište za sebe. Njegovo je pitanje bilo kako se zaštiti, kako ne dopustiti da nam drugi "ukradu" s mukom stvorene kontakte s ljudima koji odlučuju o investicijama.

Smatram da takvo gledanje ne vodi stvarnom razvitku druš-tva pa sam predložio da tim osobama ponudimo suradnju,

umjesto da se na sve načine šti-timo i branimo. Ukoliko je to trži-šte stvarno perspektivno, onda će biti posla za sve, u protivnom ni nama ne će baš puno pomoći. Dodao sam da bi na taj bi način istodobno izbjegli stvaranje "neprijatelja" umjesto pri-jatelja. Ovakvim stavom sam u nekoj mjeri riskirao da se čovjek uplaši i odustane od suradnje.

Uistinu, slušao me s nevje-ricom. Ali bio sam ugodno iznenađen kada su i naši dugo-godišnji suradnici počeli nagla-šavati potrebu da se počnu sve više razvijati otvoreni poslovni odnosi u kojima glavi adut ne će biti lobiranje nego odgovo-ran i pošten odnos prema inve-stitoru i društvu općenito.

Ne znam kako će se i hoće li se ta suradnja dalje razvijati, no razišli smo se u srdačnom ozračju i nadam se da će se cijela priča o neloyalnoj konku-renciji pretvoriti u zdravu kon-kurenciju, a po mogućnosti i u suradnju. ■

N. H.

englishamerica.com

Rođaci

P rošle godine došla nam je rodbina iz Amerike. Sva-kodnevno su dolazili kod nas ili smo ih mi posjećivali kod bake. Jednog dana dok su se dječaci vani igrali, ja i moja rođakinja gledale smo film. Njoj nije bio baš zanimljiv jer ga je već više puta gledala, pa se di-gla i sjela za računalo. Ne že-leći ju ometati, otišla sam u svoju sobu i počela čitati. Tako je prošao cijeli dan. Još nekoliko puta odlazila sam da vidim što rade moji rođaci, ali svi su bili na istom mjestu. Navečer su se vratili kod bake. Za samo pola sata zazvonio je telefon. Zvala je baka i počela me koriti što ne pridajem dovoljno pažnje svojoj rodbini. To sam još i razumjela, ali potom je nastavila kako više voli moju rođakinju jer je bolja prema njoj, kako se ja ne ponušam pravilno, itd. Šutke sam ju slušala. Na kraju smo se lijepo pozdravile. Ali taj telefonski razgovor jako me je potresao.

Kad smo narednog dana svratali kod bake, ona se ponušala kao da se ništa nije dogodilo. No meni je bilo teško i nikako nisam mogla prijeći preko toga. Tih dana mama nije bila kod kuće, a kad se vratila sve sam joj ispričala. Mama je željela popričati s bakom, ali rekla sam joj da je bolje da je ne uznemiravamo, jer ima već svoje godi-ne. Još istog dana otišli smo kod bake i trudila sam se da više pažnje posvetim svojoj rođakinji, a u duši sam osjećala da sam baki potpuno oprostila. ■

T. V.

belfaststories.com

Maria Chiara De Lorenzo

Katedrala
svete Ane
u Belfastu
u kojoj je održan
ekumeniski
molitveni susret

Maria Voce
pozdravlja
sudionike
molitvenog
susreta u
Belfastu

Nakon izlaganja na Euharistijskom kongresu u Dublinu 11. lipnja, Maria Voce i Giancarlo Faletti susreli su se sa skupinom osoba bliskih Pokretu fokolara u gradiću Lieta, 35 km od Dublina. Bila je to prigoda da se doživi ono obiteljsko ozračje koje ovdje u Irskoj jasno dolazi do izražaja.

Na neizbjježno pitanje o odnosu prema Crkvi koja je zbog skandala u Irskoj doživjela bolan udarac, Maria Voce odgovara šireći obzore i podsjećajući na iskustvo Chiare Lubich. U razdoblju kada je Pokret fokolara bio podvrgnut ispitivanju od strane crkvenih vlasti a karizma darovana od Duha Svetoga nepriznata, Chiara je i dalje smatrala Crkvu majkom, pa i u godinama najveće osobne patnje. "U Chiari je bila ljubav kćeri koja joj je omogućavala da prihvati trenutke patnje i da ih proživljava s povjerenjem, te da pomogne tako živjeti svima koji su je slijedili, a posljedično i svima nama", rekla je Maria Voce, usmjeravajući pozornost

Poruke iz Irske

OD 10. DO 18.
LIPNJA MARIA VOCE
I GIANCARLO FALETTI
SUDJELOVALI SU NA
MEĐUNARODNOM
EUHARISTIJSKOM
KONGRESU U
DUBLINU, NA
EKUMENSKOM
MOLITVENOM
SUSRETU U BELFASTU
I POSJETILI IRSKU
ZAJEDNICU

na današnje vrijeme i na osobno zalaganje svakog pojedinca, te nastavila: "Mi osjećamo tu bol jer se osjećamo djecom.

A svi trpe kad se za njihovu majku kaže da je ružna, da ništa ne razumije i da ne zna ići ukorak s vremenom. Osjećamo se ranjeni u vlastitom tijelu, ne u tijelu nekoga drugoga. Stoga obitelj trpi zbog tih nedostataka, ali ih nastoji liječiti. To 'ružno' ja trebam učiniti lijepim svojim životom. Iznutra, a ne izvana, trpeći zajedno i živeći da bi postalo lijepo."

Maria Voca je pozvala načočne da s Chiarom Lubich vjeruju kako je Bog na djelu u svojoj Crkvi, neovisno o našoj nesposobnosti da odgovorimo. To je potvrdio i dopredsjednik Giancarlo Faletti: "Došavši ovamo još više smo postali svjesni velike patnje ovoga trenutka, koja je i vaša. Sveti je. U sebi osjećamo vapaj Napuštenog Isusa. U ovim pogreškama je upravo On". Također je predložio da ne uzmu ozbiljno sve ono što prenose obavijesna sredstva, nego da se dokumentiraju kako bi potom radili za istinu: "Možda je ideal jedinstva

© Foto: CSC (2)

došao u Irsku samo radi ovo-ga" usudio se reći na kraju. Ali "samo na križu bit ćemo sposobni reći istinu", "doprijeti do srca ljudi... i nositi tračak života u ovaj tako poseban trenutak. Pa i ako se tresu tradicionalne strukture, to nas ne smije prestrašiti, nego nam treba istaknuti primat života i potrebu za zajedništvom", zaključio je.

U katedrali svete Ane, središtu Crkve u Irskoj (službeni naziv Anglikanske lokalne crkve), 14. lipnja okupilo se oko 300 osoba koje su se odazvale na poziv dekana katedrale, Johna Manna. Upravo je on predložio Mariji Voce da dođe u Belfast, proširujući tako graniče Euharistijskog kongresa. Bili su nazočni vođe 4 kršćanske vjeroispovijesti najviše prisutne u Sjevernoj Irskoj: metodistički predsjednik Lindsay, anglikanski biskup Connor, bivši presbiterijanski moderator Abernethy, dr. Dunlop koji je puno napravio za mir u Sjevernoj Irskoj, katolički biskup mons Treanor.

Vidjeti ih zajedno govorilo je više od riječi. Važan je bio svečani savez koji su potpisali obvezujući se na uzajamnu ljubav, kako nas je Isus ljubio. Molili su milost jedinstva, da budu sposobni smatrati boli drugih svojima i dijeliti radosti.

Savez uzajamne ljubavi ponovili su svi nazočni. Ruth Patterson, ministar Prezbiterijanske crkve u Irskoj, opisao je taj trenutak nazvavši ga sakramen-tom susreta: "Činilo mi se da se ono što smo izgovarali već događalo. To je korak naprijed prema pomirenju."

U svojem je govoru Maria Voce predložila da žive kulturu povjerenja, kao temelj za izgradnju bratskih odnosa: "Ovih sam dana slušala mnogo priča, upoznala mnogo ljudi. Mnogi su mi sa suzama u očima došli izraziti želju da krenu s ovim povjerenjem prema drugome." Da bi objasnila kako promicati ovu kulturu Maria Voce se zaustavila na tri elementa svojstvena duhovnosti zajedništva – umijeću ljubavi koje se može otkriti u Evandelju; uzajamnoj ljubavi koja se razvija u savez; i Isusu Raspetom i Napuštenom, uzoru i ključu ljubavi – poprativši ih svjedočanstvima iz Irske i s raznih strana svijeta.

Na otvorenom popodnevnu u Dublinu 16. lipnja došle su do izražaja teme: mladi, obitelj i Crkva, a okupilo se 300 osoba, najviše koliko je moglo stati u dvoranu, dok su ostali pratili program izvana. Predstavljena je konkretna primjena duhovnosti jedinstva u obitelji, u školi i u Crkvi. Sve je bilo isprepleteno glazbenim točkama, a iza svake cjeline slijedio je trenutak dijaloga s Marijom Voce i Giancarлом Falettijem o tome kako provesti u praksi Evandelje i odgovoriti na mnoge izazove.

"Je li lakše ili teže ljubiti neprijatelja kad postanemo veliki?", upitala je jedna djevojčica. "Mislim da je lakše, jer je Bog upalio plamen u našem srcu koji postaje sve veći svaki put kada ljubimo. Odraslima je velika pomoć kad vide dijete koje ljubi", odgovorila je Maria Voce.

Kada su došle na red obitelji, razgovor je dotaknuo ekonomsku krizu: "Kako živjeti kršćanski

pred ekonomskim poteškoćama mnogih ljudi?" Maria Voce podsjetila je na iskustvo Chiare Lubich s početaka Pokreta u Trentu, u poslijeratnom siromaštvu. Pokrenuvši snagu ljubavi među ljudima, išlo se dotle da su se dijelila i vlastita dobra ili vlastite potrebe. Živeći rečenicu iz Evandelja "dajte i dat će vam se", tražile su i primale. Problem jednoga bio je problem sviju. U ljubavi je Bog intervenirao. "To pomaže da posao i materijalno blagostanje ne postanu mit, nego sredstvo da više ljubimo i da raste zajedništvo među svima", zaključila je Maria Voce.

"Snažno iskustvo koje je Irska živjela na Euharistijskom kongresu je izvanredna milost kojom može početi nova povijest irske Crkve, a u tome smo svi protagonisti", završne su riječi Marije Voce. Nešto ranije su se ona i dopredsjednik susreti s djecom koja su na Euharistijskom kongresu vodila utrku Run4unity, u koju su se osobito uključile škole. ■

Maria Voce
susreće
zajednicu
u Irskoj
gdje je ideal
jedinstva stigao
1969. godine

Dovidenja u Budimpešti

Anhiva MS

**Dolores
Poletto**

Marija i
Martina u
akciji za
Genfest

Uvremenu globalne krize koja potresa ne samo područje ekonomije, nego i našu sadašnjost i budućnost, Mladi za ujedinjeni svijet povezuju sve koji želi biti protagonisti promjena usmjerenih prema sveopćem bratstvu. Zato su predložili godinu najrazličitijih inicijativa tijekom koje će se zbiti i središnji događaj, Genfest u Budimpešti od 31. 8. do 2. 9. Naslov *Let's bridge (Izgradimo mostove)* u potpunosti izražava njihovo zalaganje da izgrađuju mostove među ljudima, kultura-ma, narodima, u najrazličitijim okolnostima.

Diljem svijeta mladi poduzimaju akcije kako bi izgrađivali mostove, pozivali prijatelje, sakupili sredstva, jer troškovi su veliki. Mladi iz Hrvatske ni trenutka nisu dvojili kamo usmjeriti

sredstva zarađena već tradicionalnom prodajom maslinovih grančica na Cvjetnicu. Događaj Genfesta predstavili su u školama, na satovima vjeronauka, u župnim zajednicama, u različitim zajednicama mlađih.

Martina nam je napisala: "U srcu sam imala želju predstaviti kolegama s fakulteta Genfest, ali nikako da uhvatim prigodu ili možda hrabrosti. Na seminaru profesor nam je dao zadatak da izradimo svoju web stranicu na kojoj će svatko predstaviti svoj hobi. "Što je moj hobi", pitala sam se, a onda se sjetim: Genfest! Tako sam za seminarski rad pripremila web stranicu o Genfestu, potraživši materijale na službenoj stranici. Osim što sam imala prigodu kolegicama koje su obrađivale teme kuhanja, sporta, zdravog života i

sl. predstaviti neuobičajen hobi, dobila sam i odličnu ocjenu iz rada. A nadasve sam u srcu osjećala zahvalnost Isusu što mi je darovao ovu priliku."

Javili su se i **mladi iz Alžira**: "Ovdje u Alžiru nije uobičajeno sakupljati novac, a još manje ako je taj događaj povezan s crkvom. Mnoge obitelji stranaca koje su ovdje radi posla dolaze petkom na misu u biskupiju. Na jednoj misi najavili smo pranje automobila. Organizirali smo se, podijelili letke na kojima smo objasnili što je Genfest i rečenicu za življenje: "U ljubavi se prepoznajemo braćom i sestrama". Na naše veliko iznenadenje mnogi su pokazali zanimanje i ostavljali nam automobile. Bacili smo se na posao: bilo nas je malo, a trebalo je oprati puno automobila u jednom satu. Umorili smo se, ali radili smo svim srcem vjerujući da je za nešto veliko. Zarada 130.300 dinara (oko 120 eura)! Možda ne izgleda mnogo, ali nama je vrijednije iskustvo i potvrda da i u Alžиру možemo nešto učiniti. Ohrabrili smo se, oduševili i već imamo novih ideja: od

© Foto: Duane Ng

darovanih nam marelica pripremati marmeladu i prodavati je za troškove Genfesta.

Izgrađivati mostove talentima bio je naslov događaja u **marijapoliju Piero u Keniji** 27. svibnja. Na pozornici su se izmjenjivale skupine i pojedinci s pjesmama, plesovima, idejama i iskustvima kako su gradili mostove proteklog mjeseca. Mladi su se zabavili, ali i izgradili sveze istinskog bratstva koje nadilaze religije, kulture i dobi. Mnogi su se osjetili ohrabreni u življenu i širenju stila života jedinstva u svojim okruženjima. "Osjećam se ohrabren! Danas sam doživio da je bratstvo moguće, nastojat će tako živjeti". "Gradeći mostove s ljubavlju, moći ćemo izgraditi jedinstvo Kenije, slobodne od naših političkih podjela. Već doživljavam Genfest."

Misao vodilja priprema za mjesec srpanj jest započinjati iznova: "Naša najveća sreća nije u tome da nikada ne posrneto, nego u tome da nakon pada ponovno ustanemo" (Konfucije).

Odbrojavamo dane i sate, računajući na podršku, molitve, nastojanje, zalaganje mnogih... Doviđenja u Budimpešti i pratite nas na: www.genfest.org! ■

Jesmo li spremni za Genfest?

Odgovore na pitanja dali su Leandro iz Brazila, Mato iz Budimpešte, Marija i Danijela iz Hrvatske

Zašto sudjeluješ na Genfestu?

Leandro: Sudjelovati na Genfestu oduvijek mi je bio san. Nakon svih video zapisa prethodnih Genfestova, nemoguće je ostati ravnodušan.

Marija: Da bih doživjela nešto novo i upoznala nove mlade koji kao i ja žive za ujedinjeni svijet.

Mato: Prošle sam se godine oženio s Klari. Genfest će biti prigoda da i kao bračni par budemo dar drugima.

Danijela: Sudjelujem jer sam dio velike obitelji Djela Marijina, a to moj život ispunjava velikom radošću i daje mu novu dimenziju; čini ga boljim i bogatijim. Jednostavno, ne mogu izostati s takvog slavlja.

Što je pobudio u tebi naslov Let's bridge?

Leandro: Pobuđuje u meni želju da iskoristim sva sredstva kako bih uspostavljam odnose, pokreće me prema drugima.

Marija: Želju za gradnjom mostova sa svakim bližnjim kojeg sretнем.

Mato: Most je obično nešto veliko i zahtjevno za izgradnju. Ovaj me naslov potiče da se ne bojem poteškoća: ako učinim svoj dio, Bog će mi pomoći.

Danijela: Kroz ove mjesece pripreme naučila sam da mogu graditi mostove s mnogima, na načine koji mi di sada nisu padali na pamet.

Nedostaje osam tjedana do Genfesta: kako se pripremaš i s kim ideš?

Leandro: Molim Boga da sve protekne dobro; iz regije Sao Paolo dolazi nas 180.

Marija: Pripremam se svaki dan živeći sadašnji trenutak, a idem autobusom koji kreće iz Zagreba i već se traži mjesto više!

Mato: Pripremam se nastojeći ljubiti one koji su pored mene, posebno svoju suprugu Klari, na radnom mjestu, u košarkaškom klubu u kojem treniram.

Danijela: U želji da na ovo putovanje povedemo što veći broj naših prijatelja - kako bi i to bio doprinos ljestvom i bogatijem svijetu - u Zadru smo priredili nekoliko predstavljanja ovog događaja.

Koja je tvoja najvažnija oprema za Genfest?

Leandro: Naprtnjača, fotografski aparat, mobitel povezan s društvenim mrežama. Želim svima javiti da sam na Genfestu!

Marija: Strpljenje, boca ili dvije vode i fotoaparat.

Mato: Kako sam malo zatvoreniji, pokušat ću biti otvoreniji prema svima i dati što mogu u svakom trenutku.

Danijela: Dobra volja i želja da doprinesem izgradnji svijeta punog ljubavi za svakoga.

Arhiv NS (2)

su se okušati u malom nogometu i graničarima, a ostali su se odlično snalazili u likovnoj, pletačkoj i kreativnoj radionici. Da je sve bilo poticajno i uspješno svjedoči želja djece da se opet okupe na ovakvoj inicijativi.

Jedna od animatorica, nastavnica Mirjana Gudelj, zapazila je da niti u jednom trenutku niti jedno dječje lice nije odavalo tragove umora te da je toliko pozitivnog ozračja rijetkost vidjeti čak i u školi koja je svakodnevno

Đina
Perkov

Utrka
Run4Unity
u Kninu
započela je
kad spomenika
kralju
Zvonimiru.
Dolje:
kreativna
radionica

Djeca i nastavnici osnovnih škola u Kninu u suradnji s Društvom sportske rekreacije "Sport za sve" nisu željeli ispustiti priliku da se uključe u svjetsku sportsku utrku Run4Unity. Vjerujući da nikad nije kasno zajedno dati svoj doprinos ujedinjenom svijetu, učinili su to 18. lipnja. Iako je nastava već bila završila, u osnovnoj školi dr. Franje Tuđmana okupilo se stotinjak djece, među njima i nekoliko predstavnika iz Šibenika, Splita, Zadra i Brela.

Barbara, Roko i Luka vješto su vodili nazočne kroz program u kojem je pjevalo sastav kninskih Framaša, plesali učenici škole, a djeca iz Šibenika i Splita dala su svoja svjedočanstva kako su živjeli za druge. Božićnom akcijom djeca osnovne škole Vidici u Šibeniku sakupila su sredstva kojima su kupljeni kalupi za izradu gipsanih figurica. Tako je u Splitu započela radionica u kojoj se svakog četvrtka okuplja dvadesetak djece, a dio svojih proizvoda daruju djeci štićenici centra "Juraj Bonačić". Lanac prijateljstva i suradnje stigao je

i do Knina, a vratio se i u Šibenik, gdje su se dovršavali neki od radova započeti u Splitu.

Učenici trećeg razreda potom su predstavili matematičke znakovi, a svi su pozvani ostvariti jedinstvo u različitosti, živeći Zlatno pravilo: "Čini drugima ono što želiš da drugi tebi čine".

Slijedila je utrka od spomenika kralju Zvonimиру do spomenika Oluji, a potom radionice u kojima su se djeca zadržala još sat vremena. Ljubitelji sporta mogli

ispunjena djecom. "Velik odaziv, izuzetna motivacija, ogroman trud animatora koji su sve pripremili. Djeca su bila puna suradničkog raspoloženja i to su srcem strpljivo prihvatile, a sve je odisalo ozračjem mira. U školi možda nedostaje trenutaka kada nema natjecateljskog duha i kad dolazi do izražaja humanost. Ovo je baš bio takav dan, dan suradnje i humanosti, od početka do kraja, i velikog dječjeg zadovoljstva", zaključila je Mirjana. ■

Lanac prijateljstva među gradovima

Ako daješ, dobit ćeš

SJEĆANJA JOSIPA LOVRINČEVIĆA NA STUDENTSKE DANE I SUSRET
S IDEALOM JEDINSTVA KOJI GA JE ZAHVATIO I USMJERIO MU ŽIVOT.
ŠIRENJE ŽIVOTA U DOMOVINSKOM RATU

Živio sam u Bizovcu, selu blizu Osijeka, u obitelji gdje nas je bilo četvero djece, s roditeljima, djedom i bakom, i gdje sam primio vjerski odgoj. Roditelji su bili praktični vjernici i nastojali su živjeti svoje kršćanstvo, ali uvijek je naglasak bio na strahopoštovanju prema Bogu.

Na jesen 1973. godine došao sam na studij u Zagreb. Nedjeljom sam i dalje redovito odlazio na misu i to mi je bilo normalno. Stanovao sam u studentskom domu Stjepana Radića na Savi, a cimer mi je bio student četvrte godine, Drago Pavić. Vrlo brzo smo počeli pričati o duhovnim temama, zajedno smo odlazili u crkvu, čak smo i molili zajedno. On je studirao na tekstilnom fakultetu, a ja na elektrotehnici.

U proljeće je on upoznao djevojke iz Pokreta fokolara i s njima otkrivaо karizmu jedinstva, pa je jednog vikenda pozvao i mene na susret, na Odru kod Zagreba. Nije mi puno pričao, samo je rekao: "Hoćeš li poći sa mnom?"

Otkriće

Budući da se radilo o susretu mladih ljudi, mene je to zanimalo. Tamo sam otkrio novi način gledanja na vjeru, na Boga, na Isusa i Mariju. Bilo mi je to nešto posebno, što sam odmah prigrlio i od tada sam stalno odlazio na susrete.

Pokret fokolara u Zagrebu tada nije bio toliko razvijen, pa smo odlazili u Sloveniju. Iz tog vremena pamtim susrete u župi župnika Muca kod Novog Mesta. Tamo sam upoznao Janeza, Boštjana, Tomaža, koji su bili stariji od mene, ali nije se gledalo na godine i to me također oduševljavalо.

Prije sam s kolegama s fakulteta znao otići na utakmice, odlazio sam i u kazalište, ali kasnije je sve to stalo i ja sam prihvatio susrete s novim prijateljima. Taj se novi život duboko urezao u mene i kad sam dolazio kući, moji su to primijetili. Djed je primjerice mislio da sam zastranio u neku sektu.

Privatni arhiv

Josip Lovrinčević
dok je bio
student u
Zagrebu otkrio
je novi način
gledanja na vjeru

Naime, u to vrijeme u mom kraju nisu postojale zajednice, udruge ili pokreti. Sjećam se da sam jednom donio knjižicu 5' s kratkim meditacijama koje su meni puno značile, a kad je djed to čitao, zaljubio se i on i zamolio me da mu ostavim jednu knjižicu. Bilo mi je zanimljivo koliko su jednog starijeg čovjeka oduševile te misli. Kasnije su i oni to prihvatali.

Otac

Ideja koja me najviše zahvatila u Idealu jedinstva je ista koja me i danas drži, a to je spoznaja da je Bog ljubav, doživljaj Boga kao Oca. Mi imamo biološkog oca, ali on je Otac i mom ocu i svima nama, a mi smo djeca i da možemo doživljavati

"Ideal jedinstva pomogao nam je izgraditi duhovnu životnu dimenziju u stilu Djela Marijina", kaže Josip, na slici sa suprugom Marijom

Boga kao dobrog Oca koji brine za nas, kao što je moj otac brinuo za mene i život nesebično dao za nas djecu, školovao nas četvero iz radničke plaće i nije sebi priuštilo lagodan život nego je sve dao nama, mama isto, baka i djed isto tako. Spoznajom da Boga treba gledati kao dobrog Oca koji sve to daje te da i moj otac radi to zbog Boga, svi smo mi ušli u taj odnos. Iz toga sam shvatio da trebam poštovati svog oca, ali još više zahvaljivati Bogu što imam takvog oca, što mi je sve to dao i u toj uzajamnosti ja moram prema Njemu imati odnos, da bi na neki način baštino sve milosti.

Ubrzo je i mlađa sestra vidjela tu gorljivost pa se i ona zainteresirala, a kad je otišla na studij u Zagreb kao ženska duša se još brže od mene zapalila i počela se družiti i odlaziti na susrete, tako da nas je već bilo dvoje u obitelji.

Oduševljenje

Sjećam se da sam 1975. bio pozvan na Genfest u Rim. Moja prva reakcija je bila – ja to ne mogu finansijski, nemam novaca. Osim toga, ići u Rim za mene je bilo nešto preveliko. No, pitanje je samo bilo – želiš li? Naravno da sam želio!

Putovali smo vlakom, a ja bih išao i autostopom da je trebalo. U Rimu mi je bilo posebno snažno vidjeti toliko mladih iz cijelog svijeta na jednom mjestu, spoznati da je Djelo u svijetu već toliko rašireno i poznato. Jer kod nas su mladi donekle i isli u crkvu, ali nisu bili toliko oduševljeni Bogom, budući da izražavanje vjere nije bilo ni poželjno. Meni je ta oduševljenost mladih Bogom, Marijom, Isusom bila otkriće. Pitao sam se hoću li ja to moći i dalje živjeti ako se vratim u Bizovac ili Osijek. Razmišljao sam da ostanem s tim ljudima. Bilo je prijedloga da se pridružim mladima koji su se opredijelili za život u fokolaru. Ali ja sam ipak osjećao da se trebam vratiti u Bizovac. Tako sam se nastavio s njima družiti do kraja fakulteta, a završio sam ga brzo, za 4 god i par mjeseci, i otišao sam iz Zagreba.

Čega sam se pribojavao to se i dogodilo. Fizički sam se udaljio od njih, iako su me fokolarini posjećivali. Kad su odlazili u Vojvodinu, obično bi se usput zaustavili u Osijeku. Zanimljivo je da sam se ubrzo zaposlio u kombinatu Belišće, pa sam odlazio na primopredaje postrojenja u Zagreb i tako se opet viđao s njima.

Tada sam već bio upoznao sadašnju suprugu Mariju, pa se i ona oduševila i počeli smo zajedno odlaziti na susrete i živjeti ideal jedinstva. Ona je o tome pričala svojoj sestri, zahvatilo je i nju, prešlo je i na naše prijatelje. Nama je to pomoglo izgraditi duhovnu životnu dimenziju u stilu Djela Marijina, a kasnije i u odgoju djece. Kao cijela obitelj s djecom smo prihvatali taj stil života. Preko ljeta smo odlazili na Marijapoli u Bohinj. Pamtim te godišnje odmore kao nešto posebno što nam je ulijevalo energiju koja nas je držala još dugo nakon toga.

Paket i granate

Život je intenzivnije krenuo uoči rata i u Domovinskom ratu, kada se u Osijek doselila obitelj Sajter iz Županje. I sama ratna situacija ljudi je zbljžila, a kako je i Djelo nastalo u vrijeme rata, mi smo to nekako preslikali i jasno doživljavali da Bog jedini ostaje. Ljubav prema Bogu izražavala se u ljubavi prema braći i vrlo smo brzo upoznali puno ljudi koji su nam se željeli priključiti. U to vrijeme na susrete u Zagreb odlazilo nas je po 2 ili više autobusa.

Privatni arhiv (2)

Obitelji, srce
zajednice
u Osijeku,
prokušane u
Domovinskom
ratu kada su
razvozili pakete
humanitarne
pomoći čak i
dok su padale
granate

Ideal jedinstva širio se i preko humanitarne pomoći koju su slali pripadnici Pokreta iz zapadnih zemalja, najviše iz Italije. Dijeljenje paketa bila je prilika da se ljudima pomogne materijalno, ali je u nama uvijek bila želja da se prenesu duh i ljubav donatora, što su ljudi prepoznivali. Znali su doći po pomoć, a na kraju je ne bi ni odnijeli jer su željeli ostaviti kome je potrebni. Razumjeli su tu našu želju da pomažemo, ali ljudima koji su stvarno u potrebi, osobito kada je krenuo projekt usvajanja na daljinu. To je ljudi posebno dojmilo i tu su vidjeli da Djelo ima osjećaj za potrebe.

Donacije smo morali uvijek prijavljivati. U Crvenom križu i u lokalnoj upravi pokušali su nam uzeti dio donacija, ali smo i njima nastojali objasniti da mi dijelimo bez kartona. Oni su nam to dopustili, uživali smo povjerenje tih osoba u pročelnštvinama. Trebali smo to objasniti čak i župniku, danas pokojnom Radmanu Martinu koji je vodio osječki Caritas, a također je mislio da jedan dio može uzeti, ali je na kraju shvatio da treba dopustiti da mi pomognemo obiteljima i vjerovao je da pomažemo onima koji su u potrebi. Tu smo se pred župnicima pokazali kao oni koji materijalno pomažemo, ali i dajemo svjedočanstvo praktičnih vjernika.

Na susretima s predstavnicima donatora svjedočili smo kako smo prenosili baš tu njihovu želju da ljudi dožive pomoć kao nešto čega se netko odrice i iz ljubavi pomaže bratu čovjeku. Naši ljudi su se u to doista i uvjerili, jer to su bile krasne

stvari, osobito iz Italije. Oduševljavali su se kvalitetom odjevnih predmeta, ali i namirnicama jer vidjelo se da to nije hrana kojoj ističe rok uporabe, nego je stvarno netko želio dati. Paketi su nekad bili već pripremljeni, a nekad smo ih sastavljali, nastojeći uvijek s ljubavlju pripremiti ono što je baš toj obitelji trebalo, vodeći računa o djeci i njihovim potrebama. Oni su u tome prepoznali Božju ljubav.

Mi te ljudi danas susrećemo i oni to pamte. Pakete smo mnogima nosili, ponekad i dok su padale granate, osobito obiteljima s malom djecom i starijim ljudima koji nisu mogli doći k nama. Govorili su nam: "Pa jeste li vi normalni da vozite pod granatama?" Nismo gledali koje je tko vjere, pa smo tako pomagali i nekoliko muslimanskih i pravoslavnih obitelji. Mi smo se stvarno oduševljavali tim stilom života Djela, jer smo imali iskustvo Boga: ako daješ, to te ispunja. Znalo nam se dogoditi da smo se nakon svega vratili kući, a nismo imali ulja ili šećera, a djeca pitaju kako to. Jer drugima smo davali sve što smo mogli, znaјući da ćemo dobiti. To je bila duboka vjera: davali smo i dobivali.

Nakon rata ljudi su nastavili svoj život, ali i danas kad ih pozivamo na skupove dosta njih dođe.

A supruga i ja na redovitim mjesечnim susretima koje i danas imamo u Osijeku svakoga puta obnavljamo odluku da živimo u skladu s idealom koji nam je osmislio život. ■

Josip Lovrinčević

**Samar
Bandak**

Samar Bandak
(desno),
Palestinka
iz Jordana,
studentica
Sveučilišnog
instituta Sophia

Moja obitelj već godina-
ma živi u Jordanu, ali
smo porijeklom Palesti-
nci. Na svojoj koži osjećam
tragediju koja dijeli moj narod
od izraelskog. Kao što je po-
znato, situacija je još jako teška.
Mojem je ocu iz političkih razlo-
ga prije 30 godina zabranjen
povratak u Palestinu. Meni je
komplikirano otići samo posjetiti
moju rodbinu koja je ostala u
Betlehemu. Neki iz moje obitelji
bili su u zatvoru u Izraelu, drugi
su poginuli u ratu.

U svemu tome me boli ne-
pravda, a budući da sam ro-
đena u kulturi koja ohrabruje
ljude da na nasilje odgovore
nasiljem, i ja sam primjećivala
to nasilje u sebi i opravdavala
ga svaki put kad sam ga vidjela
u drugima.

Došla sam na studij u Loppiano, na sveučilište Sophia, s mnogim pitanjima. Ovdje doživljavam nešto novo i vrlo snažno. Odabrala sam politički smjer i počela ulaziti u novu logiku. Ovdje sam primjerice otkrila da, uz slobodu i jednakost, načelo sveopćeg bratstva može biti stvarna politička kategorija. Razumjela sam da je bratstvo odabir, odgovor koji popravlja nepravdu. Ovdje se ne samo uči, nego se velika važnost pripadaje iskustvu, a što se više živi, to se više shvaća ono što se uči.

Prije nekoliko mjeseci strašno me pogodila vijest da su se Izrael i Palestina dogovorili za razmjenu zatvorenika. Na internetu sam pročitala da će razmijeniti jednoga za 1027. Bila je to nevjerojatna vijest! Mnogi od tih palestinskih zatvorenika bili su u zatvoru 30 ili 40 godina.

Prvotni arhiv

Bratstvo u sukobu

KAKVOG SMISLA IMA TEORETSKI UČITI O
BRATSTVU, AKO GA NE POKUŠAM ŽIVJETI?

Duboko ganuta, imala sam veliku želju biti kod kuće i proslaviti taj događaj s obitelji i prijateljima. Puno sam razgovarala s drugim studentima o onome što se događa u mojoj zemlji. I oni, koji pripadaju različitim narodnostima, slavili su sa mnom!

Neki od njih išli su sa mnom u crkvu moliti za zatvorenike koji će biti oslobođeni i za njihove obitelji. Kad smo izlazili iz crkve, jedan mi je student rekao: "Molio sam i za onog izraelskog zatvorenika". S tim se nisam slagala. Kako je mogao to reći? Razmijeniti jednu osobu za tisuću smatrala sam dubokom nepravdom.

Kad sam se vratila iz crkve, prihvatile sam se knjige, no nisam mogla učiti. Hvatala me

srdžba i obuzimalo mnoštvo misli, sve dok se u meni nije iskristaliziralo jedno pitanje: kakvog smisla ima teoretski učiti o bratstvu, ako ga ne pokušam živjeti? Možda bih i ja morala moliti za tog zatvorenika i za njegovu obitelj. U sebi sam morala napraviti mnoge korake, bilo je teško, puno me koštalo, ali sam na kraju uspjela i doista sam to učinila srcem.

Nakon nekoliko mjeseci osjećam veliku zahvalnost prema onima koji su sa mnom proživljivali taj trenutak, studentima i profesorima Sveučilišnog instituta Sophia. Ne samo da proучavam bratstvo, sada i doživljavam, kako u odnosu prema njima, tako i u sebi. ■

Neka tvoj govor "da-da, ne-ne" bude sukladan tvom djelovanju, tako da u svakoj djelatnosti i odnosu postaneš zračenje iskrenosti, zrcalo samoga sebe. Govor treba otkrivati misao, a ne ju prikrivati. Zbog tvoje otvorenosti dogodit će ti se da te nazovu drznikom. Nemoj se uvrijediti, štoviše, time mjeri dostignutu čistoću duha.

Ako želiš postati barem obris kršćanina, moraš razbiti dvojnost svoga licemjerja, ispraznosti i egoizma koje čuvaš između svoje nutrine i svoje vanjštine, između čežnje i djelovanja, između apstraktnog i konkretnog, između misli i života. U provođenju u djelovanje, u kršćanskom življenu svakoga trenutka, još se zaplićeš u previše suzdržanosti, odgoda i kompromisa, ostavljajući komadiće dostojanstva. To su zasloni laži koje podižeš sam sebi, olakotne okolnosti koje tražиш. Opravdanja i misli su pogrešne staze u kojima se gubi moralna čestitost. Ukloni te spletke!

Razdijelio si svoj dan tako da si namijenio osam sati za rad, osam za san, osam za hranu, posjete iz pristojnosti, čitanje, itd. Sve je predviđeno i izračunato u tjelesnom shvaćanju postojanja. Ali ti, kršćanine, u taj kvadrant sati i metodičkih aktivnosti ne unosiš ni jedan fragment vremena posvećen sebi i svojemu duhu. Kada te vanjština išamara svojom bučnošću, ti imaš svoj svijet vjere sazdan od težnji i vjerovanja, nadčovječan most koji ponire u beskonačno. U njemu nalaziš tišinu koja ispunja mirom sve praznine. Život ti neće biti težak, radost tvoja neće poznavati razočarenja, jer ti neće doći od vanjskih lažljivosti, nego iz tvoje nutarnje odanosti.

Kada nam napor slama tijelo i zamračuje razum, kada nas muče tjeskoba, očaj i prezir, molitva nas razvedrava. Obzor se širi, a stvari kojima smo darovali srce i zabrinutosti u kojima smo se utapali smanjuju se i rastvaraju u ništavnost. Umorni od ljudi utječemo se plodonosno Bogu. Prožmi svoj dan Božjom misli: živi usklađujući svaku riječ i djelo s osjećajem što ti u nutrini sjajji. Budi odvažno izvoran – izgradi svoj unutarnji život. ■

(Rivolta cattolica, Città Nuova, 1997.)

Igino
Giordani

Radost bez razočaranja

RAZBIJ DVOJNOST –
IZGRADI SVOJ NUTARNJI ŽIVOT

theamefreadjesus.net

"Živi usklađujući svaku riječ i djelo s osjećajem što ti u nutrini sjajji..."

Solidarni sa svima

DONOSIMO NEKOLIKO
ODGOVORA CHIARE
LUBICH O DIJALOGU
S LJUDIMA RAZLIČITIH
UVJERENJA I KULTURNIH
USMJERENJA. RIJEČ JE O
ODGOVORIMA NA PITANJA
SA DVA SUSRETA ODRŽANA
U LOPPIANU-INCISA
VALDARNO (FIRENCA),
U SVIBNU 1995. I U
CASTEL GANDOLFU, U
VELJAČI 1998.

Chiara
Lubich

Isus smatra svojim saveznicima i prijateljima sve ljude koji se bore protiv zla i rade - a da toga često nisu niti svjesni - na ostvarivanju kraljevstva Božjeg.

Isus zahtijeva ljubav sposobnu postati dijalogom, točnije, ljubav koja će se - oslobođena napasti da se oholo zatvori u svoj krug - znati otvoriti prema svima i surađivati sa svim ljudima dobre volje kako bi zajedno gradili mir i jedinstvo na zemlji. Stoga nastojmo otvoriti oči, prepoznati i diviti se dobru koje čine naši bližnji s kojima se susrećemo. Neka nas njihova uvjerenja učine solidarnima s njima kako bismo se uzajamno hrabrili na putu pravednosti i ljubavi.

Kako to da je Pokret prihvatio inicijativu za dijalog? Koji je bio poticaj za taj pokušaj?

Pokret nije otvorio dijalog s ljudima različitih uvjerenja potaknut nekim ljudskim razmišljanjem, već zato što ga je na to potaknuo Duh Sveti. On nas je k tomu usmjerio.

Poticaj je bilo razmišljanje da je Isus Bog i Čovjek. To znači da on ne vrednuje samo božansko već i ljudsko.

Nismo kršćani ako nismo duboko ljudski.

Milost Božja, po kojoj smo postali kršćani, ne guši narav, već je uzdiže. Osjetili smo da su vrlo važne osobe koje cijene i podržavaju čovjeka i ljudske vrijednosti.

I ne samo to, vaša nazočnost u Pokretu je korisna i pravi je korektiv za pojedince koji su u napasti da svoj život ograniče samo na duhovne stvarnosti. S vama te opasnosti iščezavaju, vi nogama čvrsto stojite na zemlji.

Prijedlog dijaloga uvelike nadilazi jednostavnu toleranciju, koja je u svoje vrijeme bila pravi uspjeh, ali uvjek ostaje rizična vrijednost u našem društvu. Ako je prije dva stoljeća Lord Stanope rekao da će tolerancija - koja se nekoć zazivala kao milost, a poslije postala pravom - "jednog dana odbaciti kao uvreda" - bilo je to zato što je predviđao da ćemo toga dana - nadamo se da je to ovaj - postati osjetljivima za jednu uzvišeniju vrijednost, dijalog. Znači da ne treba samo biti tolerantan prema drugomu, već ga duboko poštovati, prihvatići različite ideje kako bismo se mogli usporediti, a nadasve izgraditi pravi bratski odnos. Što misliš o ovom razmišljanju?

Mislim da dijalog uvelike nadmašuje toleranciju, iako ne bih posve podcijenila toleranciju, jer je dobro da postoji na nekim mjestima. Zahvaljujući njoj neće biti svađe i borbe. Međutim, dijalog je posve nešto drugo. On je uzajamno obogaćivanje, znači voljeti se, osjećati s braćom, izgraditi sveopće bratstvo već na ovoj zemlji.

Dakako, dijalog je stvaran ako je prožet istinskom ljubavlji. A ljubav je iskrena ako je besplatna, ako nije besplatna nije prava ljubav. Onda je to egoizam.

Postavili ste mi brojna pitanja o mogućnostima postojanja interesa u ljubavi, pa i u samom dijalogu. U tom je slučaju riječ o dijaluču izgrađenom bez ljubavi, samim time on prestaje biti dijalog i prerasta u nešto drugo, primjerice, prozelitizam. Prozelitizam mora ostati izvan ovih zidova, ne može ga biti jer u suprotnom nema dijaloga.

Dijalog znači ljubiti, darovati ono što nosimo u sebi iz ljubavi spram drugoga, ali i primiti i obogatiti se, postati, kako kažu naši GEN, "čovjek svijet", koji u sebi nosi druge, a uspijevaju dati i sebe.

Sjećam se prvih vremena Pokreta, kada smo započinjali. Savjetovali su nam da linija koje se trebamo držati treba biti,

© Epic CSC

ljubav. Međutim, čvrsto smo se držali činjenice da je ljubav besplatna. Ne smijemo ljubiti kako bi osvojili neku osobu. Ne smiješ ljubiti kako bi osvojio neku skupinu za sebe, ne smiješ ljubiti kako bi vršio utjecaj, primjerice, u uredu u kojem radiš ili u školi. Ne, moraš ljubiti radi ljubavi.

Mi to činimo iz nadnaravnih razloga, jer smo kršćani. Zato se osobe osjećaju slobodnima, uočavaju ljepotu ovakvog života i slijede nas.

U ovom slučaju je to potrebno činiti da se ostvari istinsko bratstvo, vrijednost sveopćeg bratstva.

U Pokretu se razvija dijalog s ljudima različitih uvjerenja, prihvatajući različitost. No, nije li uvjek u vjernicima prisutna želja da i ljudi koji ne vjeruju, po ovakvom dijalogu, pronađu Boga?

Želja može i postojati, jer vjera daje toliko radosti, toliko sreće onima koji je žive (Isus je obećao puninu radosti) da spontano poželimo, bratu koji nije toliko sretan, reći: "Čini i ti kao što činim ja!"

Međutim, ako i poželimo nešto slično, potrebno je to odmah odbaciti, jer prozelitizam nije kršćanski, jer nije ljubav. To je sebeljublje, ljubav prema određenoj skupini, prema vlastitoj crkvi. Dok mi moramo gajiti ljubav prema drugom.

Potrebno je izbrisati ovu želju i zato što mi ne znamo što nam u naumu Božjem mogu dati ove osobe svojim životom, takvim kakav on jest, vrijednostima koje posjeduju, u koje vjeruju, a kojima se moramo obogatiti. Možda mislimo da smo kršćanski izobraženi, ali ne znamo što znači pravda, ne znamo što znači kapital, ne znamo što je to zdrava ekonomija u korist nadasve najsiromašnijih.

Mi smo skupina koja vjeruje u jednakost, solidarnost, bratstvo i sve one temeljne, ljudske, vrijednosti koje čovjeka čine sličnim drugim ljudima. Uvjereni da se jedinstvo može izgraditi samo priznavanjem i poštivanjem kulturnog identiteta svakog pripadnika društva, kako se Pokret fokolara mora postaviti u dijalogu s ljudima različitih kultura?

Potrebno je zauzeti stav potpune otvorenosti, ali ne zato što želimo učiniti djelo milosrđa! Ne kao izraz djela milosrđa. Zauzimamo stav potpune otvorenosti kako bismo se obogatili.

Zašto želimo da budete s nama? Zato što znamo da u naš Pokret unosite vrijednosti koje su nam potrebne, koje u najmanju ruku barem treba naglasiti.

Mi znamo da kršćanstvo sadrži u neku ruku sve vrijednosti, ali vi nosite i naglašavate neke koje se preko vas bolje razumiju.

Znači, potpuna otvorenost kako bismo se mogli uzajamno obogatiti, a istodobno ta otvorenost uvijek mora biti uzajamna jer u suprotnom kakav bi to bio dijalog? Bio bi monolog, a monolog ne ide.

Rekla si: "Bez vas bi Djelo Marijino izgubilo identitet". Možeš li nam to bolje objasniti?

To je potpuno točno. Jer mi kao pokret, kao novo djelo rođeno u Crkvi, imamo sveopći poziv. Zato je naš moto: "Da svi budu jedno". U tome "svi" nalazite se i vi. Mi ne možemo bez vas jer ste sadržani u tom "svi", inače bismo odrezali ili isključili pola svijeta ili barem trećinu. I zato ponavljamo: "Da svi budu jedno".

Dakako, moramo biti jedno kako nam je to moguće. Bit ćemo jedno u vrijednostima, bit ćemo jedno po drugim idejama, bit ćemo jedno u nečem konkretnom. ■

Dijalog s ljudima različitih uvjerenja u Pokretu fokolara temelji se na poštivanju općeljudskih vrijednosti, osobito solidarnosti

Kad dobijem priliku govoriti o pozivu slijediti Isusa,obično skupinama mlađih iz različitih zemalja, osjetim posebnu radost. Ta tema svaki put je i meni nova, jer to znači iznova se povezati s Bogom koji me prije više od pedeset godina pozvao i uvijek me iznova zove da ga slijedim kao fokolarin svećenik. Njegov poziv prožima čitav život, u svakom njegovom trenutku.

Da bismo mogli govoriti o pozivu, trebamo se vratiti na Novi zavjet, tamo gdje se nalazi čist, izvoran, originalan poziv. Počnimo od poziva apostola. Isus je stajao kraj Genezaretskog jezera i spazio dvije lađe gdje stoje uz obalu. Jedna od njih bila je Šimunova. Nakon što je u nju ušao i poučio mnoštvo, reče Šimunu: "Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov." Odgovori Šimun: "Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju riječ bacit ću mreže." Učiniše tako te uhvatise veoma mnogo riba; mreže im se gotovo

Poziv slijediti Isusa

NJEGOV POZIV
PROŽIMA ČITAV
ŽIVOT, U SVAKOM
NJEGOVOM
TRENUTKU

razdirale. Mahnuše drugovima na drugoj lađi da im dođu pomoći. Budući da su Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, bili Šimunovi ortaci, jako ih je zaudio taj ulov. Isus je tada rekao Šimunu: "Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!" Oni "izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i podoše za njim". (Lk 5,1-11)

graciatthome.org

Šimun, kao i Jakov i Ivan, bavili su se ribolovom. Danas bismo rekli da su bili mali poduzetnici. Iz toga možemo pretpostaviti da su bili dobrostojeći ljudi i da su imali svoju obitelj. U jednom trenutku događa se susret s ovim čovjekom kojega još nisu poznavali kao Mesiju, Sina Božjeg; potom čudesan ulov, njihovo čuđenje pomiješano sa strahom i tek nekoliko Isusovih riječi. I oni duboko iznutra osjeti osobni poziv koji Evanđelje božanskom jednostavnosću ovako izražava: "Ostaviše sve i podoše za njim".

Ostaviše sve. Ostavili su obitelj. Šimun je vjerojatno ostavio i ženu, barem na kratko vrijeme. Ostavili su svoju imovinu; ostavili su svoje navike, svoj uobičajeni život da bi slijedili ovoga proroka, ovog propovjednika koji je hodao ulicama Galileje i Judeje naviještajući nešto novo. Sjećam se mojega poziva. Ja nisam čuo Isusov poziv da ostavim sve. Ali sam čuo – kao što mislim da čuju i svi oni koji ga slijede – jedan tanani, nježan, mio glas koji mi je pokazao ljepotu drugačijeg života od onoga što sam ga do tada zamišljao, života življenog potpuno za Boga i za čovječanstvo, koji će mi donijeti i nepoznanice i boli, ali koji me je neodoljivo privlačio.

O još jednom pozivu, Levijevom, čitamo u Lukinom Evanđelju: "Nakon toga izide i ugleda carinika imenom Levija gdje sjedi u carinarnici". Carinici su bili smatrani javnim grešnicima, jer su koristili prikupljanje poreza da bi preko svake mjere ugnjavili svoj narod, a uz to za račun Rimljana, dakle za stranu silu. Isus prođe kraj njegova ureda

Pasquale
Foresi

i reče mu: "Pođi za mnom!" On sve ostavi, usta i podje za njim." (Lk 5,27) U ovoj priči poziv se pojavljuje kao nešto upečatljivo i zadivljujuće, što nas zateče u posebnom životnom trenutku, bez obzira u kakvom se duhovnom stanju nalazimo. To dolazi do izražaja u još jednom zapajajućem ulomku Evanđelja. Uz dvanaestoricu Isusa je slijedilo i nekoliko žena. Među njima je bila Marija iz Magdale "iz koje bijaše izagnao sedam đavola", bilježi Luka (Lk 8,2). I nju je Učitelj pozvao a da nimalo nije vodio računa o njezinom prijašnjem životu. Time je izazvao kritike pismoznanaca koji su mrmljali protiv njega i njegovih učenika govoreći: "Zašto s carinicima i grešnicima jedete i pijete?" Isus im odgovori: "Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Nisam došao zvati pravedne, nego grešnike na obraćenje." (Lk 5,30-32) Bogu su među njegovim izravnim suradnicima potrebni i grešnici, tj. ljudi s negativnim iskustvom, ali koji se na njemu nisu zaustavili nego su ga znali nadići i uzdignuti se u darivanju sebe Bogu u korist čovječanstva. To su predvine priče o svetosti koje su uljepšale Crkvu donijevši joj bezbojne plodove. Spomenut ću samo primjer svetog Augustina.

Ali u Evanđelju postoji i još jedan poziv, drugačiji od onih koje sam do sada spomenuo, a koji na poseban način poziva na razmišljanje. To je poziv bogatog mladića.

I dok je izlazio na put, dotriči netko, klekne pred nj pa ga upita: "Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?"

Isus mu reče: "Što me zoveš dobro? Nitko nije dobar doli Bog jedini! Zapovijedi znadeš: Ne ubij! Ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Ne otmi! Poštuj oca svoga i majku!" On mu odgovori: "Učitelju, sve sam to čuvao od svoje mладости." (Koliko li je ovaj mladić drugaćiji od Levija po svojem poštivanju zapovijedi!) Isus ga nato pogleda, zavoli ga (Evo poziva – pogled Isusove ljubavi na njemu) i rekne mu: "Jedno ti nedostaje! Idi i što imaš prodaj i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom." (Predivan sažetak poziva, u njegovoj cjelovitosti). On se na tu riječ smrkne i ode žalostan jer imaše velik imetak" (Mk 10, 17-22), zaključuje evanđeoska priča.

Kraljevstvo je Božje doista tajanstveno! Ovdje bogati mladić odbija Isusov poziv. Čini to jer je bogat. Bogat je onog osjećaja sigurnosti i moći što mu daje novac, iako on ne koristi svoja dobra pogrešno. No posjedovanje tih dobara zapriječilo mu je razumjeti osobit Isusov poziv pun ljubavi. On ga je želio ispuniti najvećim bogatstvom: "pa ćeš imati blago na nebu...", duhovnim blagom beskrajne ljepote koje bi ga ispunilo i na zemlji, jer su nebo i zemlja duboko spojeni, mada to naše oči ponekad nisu u stanju vidjeti. Taj mladić je odbio i otisao žalostan. Imao sam više puta priliku razgovarati s osobama koje su, nakon mnogo godina vjernosti, prestale slijediti Božji poziv. U kojoj se god životnoj dobi nalazili, uvijek sam u njima susreo žalost i nemir, duhovnu tjeskobu ponekad pomiješanu

s rezignacijom. Naravno, Bog ih ne napušta, jer njegov poziv, plod njegove slobodne ljubavi, podrazumijeva slobodan odgovor čovjeka. Ipak je razumljiva tuga koja u njima ostaje, ontološka tuga da tako kažemo, jer poziv nije nešto slučajno, naprotiv to je nešto bitno, što dodiruje čovjeka u njegovoj dubini, neka vrsta novoga stvaranja. Stoga, kad čovjek odgovori na ljubav Boga koji ga poziva činom ljubavi, to je poput duhovnog vjenčanja između dvoje, to je potpuni dar. Ponekad se može dogoditi da od strane čovjeka uzmanjka vjernost. I sam Petar, prvi apostol, zanijekao je Učitelja, a i svi su ga učenici prije muke napustili. Poziv ne podrazumijeva savršenstvo već postignuto u potpunosti. On traži da se odgovara svakoga dana, a ako je to potrebno, da se pokanje i započne iznova. To je duboko značenje poziva. ■

(nastavlja se)

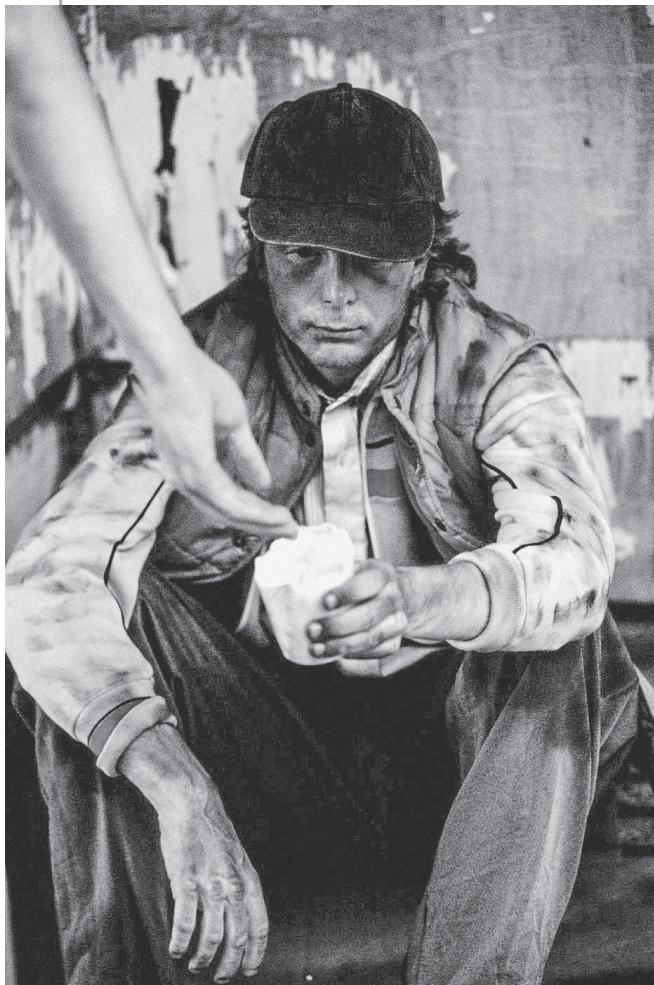
Isus je bogatog mladića želio darovati najvećim bogatstvom koje bi ga ispunilo i na zemlji, jer su nebo i zemlja duboko spojeni, mada to naše oči ponekad nisu u stanju vidjeti

O (Kolumbovom) jajetu

PONEKAD SE NAJTEŽE OBRATITI
ONOME TKO MISLI DA JE
PRAVEDAN PRED BOGOM

Palmira
Frizzera

Bio je siječanj 1948. u Trentu. Već nekoliko tjedana živjela sam u fokolaru na Kapucinskom trgu, a Chiara mi je povjerila kuhanje. Fokolarine su toliko ljubile siromuhe da su im sve davale, dijeleći s njima ne samo višak kojega nikad nije ni bilo, nego i što im je bilo potrebno. A što smo imali kod kuće nije bilo dovoljno ni nama. Meni je izgledalo da je previše tih siromaha. Stalno su dolazili i smatrala sam da treba malo zau staviti toliku ljubav.

Jedne večeri netko je pozvonio na vrata. Bio je to jedan siromah. Ispružio je ruku i upitao me imam li mu što dati za jesti. Odgovorila sam: "Jako mi je žao, ali nemam baš ništa".

Giosi je bila u susjednoj sobi i čula naš razgovor. Odmah je došla i s velikom ljubavlju prema meni i siromahu rekla njemu da malo pričeka, a mene je povukla u stranu i upitala: "Da je došao Isus osobno i tražio nešto za jesti, bi li odgovorila da nemaš ništa?" "Hm, naravno da bih razmislila prije nego bih mu rekla da nemam", odgovorila sam. "Dobro, nastavila je, onaj siromah je upravo Isus, jer On je rekao: 'Što god učiniste jednomete od ove moje najmanje braće, meni učiniste'". Potom je pogledala na stol u kuhinji i rekla: "Ovo jaje, Palmira, misliš da je baš ništa?" "Za večeru želim pripremiti omlet, a nemam mlijeka. Treba mi da poveže brašno", odgovorila sam. Na večeri nas je trebalo biti sedam ili osam, a svi sastojci su bili na stolu: malo riže za juhu i jedno jaje za omlet.

Bez imalo prijekora u tonu glasa ili govora s visoka, Giosi je nastavila: "Vjeruješ li ti da je Kristofor Kolumbo otkrio Ameriku?" Ja sam je gledala pomalo iznenađena: "Naravno da vjerujem", odgovorila sam. "Ali, jesli ti vidjela Kristofora Kolumba?" "Ne, ali vjerujem jer tako piše u povijesnim knjigama." A ona će: "A kako to da ne vjeruješ onome što piše u Evandelju? Čuj što je rekao Isus: 'Dajite i dat će vam se: mje ra dobra, nabijena, natresena, preobilna dat će se u krilo vaše jer mjerom kojom mjerite vama će se zauzvat mjeriti'."

Kristofor Kolumbo bio je poput jakog udarca u glavu. Koliko god sam mislila da sam dobra kršćanka, uvjerila sam se u svoju sićušnost i osjetila se smiješnom. Više sam vjerovala povijesnim knjigama nego onome što je rekao Isus. Osjećala sam se potpuno uništenom i nisam bila u stanju uzeti to jaje i odnijeti ga siromahu. Učinila je to Giosi koja je možda primijetila moju pokornost. Ova događaj bio je početak moga obraćenja na Evandelje. ■

© Foto: ANSA

pozdravili predsjednik regije Emilija-Romagna Vasco Errani i kardinal biskupije u Bologni Carlo Caffara. Zajedno su posjetili crkvicu u Roveretu i odali spomen don Ivanu, koji je poginuo dok je iz ruševina pokušavao spasiti kip Majke Božje. I baš ta Majka Božja, oštećena u potresu, našla se pred Papom.

Kamere talijanske državne televizije (RAI) nisu propustile snimiti nijedan trenutak toga sretra. Ipak ne može se opisati slikama i riječima što je Papin posjet pobudio u ljudima koji su ga susreli, izbliza i izdaleka. "Osjetili smo s kakvom je ljubavlju bio uz nas. Bilo je to snažno iskustvo koje se nastavlja svakim danom kada čujem kako su se čudom spasile brojne osobe", piše Tiziana iz Carpija. Ostale su pukotine, a obnova se još ne provodi. Trenutno najviše spominjana riječ je dislokacija, odnosno pre seljenje proizvodnih pogona brojnih poduzeća (ili onoga što je od njih ostalo) u obližnja mesta. Nazočnost mnogih dragovoljaca i velikodušnost ljudi ublažavaju posljedice potresa i malo pomalo uklanjanju i unutarnje pukotine u dušama stradalnika.

Poznato nam je da je hrvatski Caritas uputio pomoć stradalima odmah nakon potresa, sjećajući se solidarnosti koju su stanovnici te talijanske pokrajine iskazivali nama u vrijeme Domovinskog rata. I članovi Pokreta fokolara iz Hrvatske dali su svoj doprinos porukama ohrabrenja, duhovnom blizinom i konkretnom pomoći ljudima koji su nas zadužili svojom velikodušnošću u vrijeme rata, ali i kasnije. ■

Benedikt XVI.
izrazio je
sviju blizinu
stradalima
od potresa za
vrijeme kratkog
posjeta biskupiji
Carpi

Zajedno za postradale u potresu

NATJECANJE U SOLIDARNOSTI ZA STRADALNIKE OD POTRESA I RADOST ZBOG DOLASKA PAPE

Sve ono što se događa nakon potresa mogao bi se nazvati festival solidarnosti. Jer, istina je da su talijansku pokrajinu Emiliju-Romagnu pogđali snažni potresi od 20. do 29. svibnja, no još je veća istina da su Talijani odgovorili na te katastrofalne događaje dajući sve od sebe kako bi pomogli svim pogodjenim naseljima i preko 17.000 raseljenih ljudi koji su ostali bez krova nad glavom. Postoji neka vrsta ne baš jasno objavljenog natjecanja

koje pokreće srce svakoga, čak i takozvanih velikana. Koncert na stadionu u Bologni samo je jedan primjer, a već je najavljen drugi za 22. rujna na Campovolu (uzletištu) u Reggio Emiliji. Nije slučajno da upravo iz te talijanske regije potječu brojni kantautorji, pa sada Emilija Romagna postaje prva pozornica koja potiče prikupljanje po 2 eura putem sms poruka, osim prodanih ulaznica za dva milijuna eura.

I Papa je htio pokazati da suočaja sa stradalnicima od potresa. "Niste sami" - poručio je za vrijeme svog kratkog posjeta biskupiji Carpi, zadržavši se samo 2 sata kako ne bi ometao posao Civilne zaštite i brojnih volontera koji pomažu u šatorskim naseljima. Benedikta XVI. su prilikom posjeta stradalim područjima

N.N

Ne treba pojednostavljivati

ATENTATE KOJI SU SE U POSLJEDNJE VRIJEME DOGODILI U NIGERIJI NE TREBA TUMAČITI SAMO KAO SUKOB MUSLIMANA I KRŠĆANA

Afp/IC/12

Roberto Catalano

Ne prestaje spirala nasilja u Nigeriji. Treće nedjelje zaredom, 17. lipnja eksplozija nekoliko naprava uništila je tri kršćanske crkve u sjevernoj državi Kaduna, s najmanje 23 mrtvih i stotinjak ranjenih. Odgovornost za atentate preuzeila je islamskička teroristička skupina Boko Harum, a broj njihovih žrtava, ne samo kršćana, prelazi 1500 ljudi.

Na odmazdu se nije dugo čekalo, jer ubijeno je najmanje 25 muslimana, a nema podataka o stvarnom broju žrtava na obje strane.

Poznato je da se u pozadini vjerskih obračuna skrivaju druga neriješena pitanja. Osim po etničkim i vjerskim razlikama, ova najbrojnija afrička država (160 milijuna stanovnika) podijeljena je na jug i sjever. Na sjeveru su većinsko stanovništvo Hausi i muslimani, a na jugu žive kršćani raznih etničkih skupina. Zemlja je podijeljena i po svojim prirodnim resursima. Bogata je naftom, čija su nalazišta ponajviše u južnom dijelu delte rijeke Niger. Osim što ima značajne političke posljedice, to ide na ruku svima onima kojima je u interesu poticanje nasilja, od vjerskih ekstremista do drugih oružanih skupina, kao što je MEND (Pokret za osamostaljenje delte).

Već se odavno postavlja pitanje što se uistinu događa na velikom afričkom kontinentu i u njegovoј najnapučenijoj zemlji Nigeriji. Uobičajena je određena jednoobraznost vijesti zapadnih glasila da se tamo progone kršćani i gotovo.

U zanimljivom komentaru koji je objavio talijanski Institut za međunarodnu politiku autorica Irene Panizza tvrdi da talijanska glasila obično šute o glavnim političkim i socijalnim događanjima u Africi, čak i o onima najvećima i strateški važnima za cijeli kontinent, a istodobno se posvećuju prve stranice glasila ili internetskih stranica vijestima o terorističkim napadima, u pojedinim slučajevima veoma ograničenim, ali na vjerskoj osnovi.

Upravo to vidimo u tragičnim i surovim događajima koji se zbivaju gotovo redovito i na zabrinjavajući način u Nigeriji, pa i ne samo tamo. Težina je ne samo u tome što su meta takvih terorističkih napada kršćani. Kao i u svim drugim zemljama svijeta, često s većinskim muslimanskim životom, stradavaju i ljudi drugih vjeroispovijesti, a iza spomenutih situacija skrivaju se mnogo veći problemi.

Suočen s tragičnom situacijom u svojoj zemlji, nigerijski je predsjednik nedavno podsjetio na građanski rat u Biafra koji je krajem šezdesetih godina okrvavio ovu afričku zemlju, uz opće užasavanje Europe i Zapada, koji su pratili tragična zbivanja putem televizijskih snimaka, tada samo crno-bijelih. Međutim, Europa i Zapad, koji su govorili o tim pokoljima

i na svaki način osuđivali odgovorne za njih, nisu baš bili potpuno nedužni. Bratski je sukob zapravo podupirala Francuska, žećeći oslabiti tadašnju naciju u eksponencijalnom usponu stanovništva, bogatu prirodnim resursima, osobito naftom, no anglofonsku usred frankofonskih zemalja.

Svijet se promjenio u ovih pedesetak godina, no čini se da se u Europi ne uspijevamo oslobođiti navike da iščitavamo probleme samo kroz naočale o dobrima i zlima, muslimanima i kršćanima, Hausima (etnička skupina na sjeveru Nigerije) i Yorubima (etnička skupina na Jugu zemlje). Događaji su složeni i često, u cijelome svijetu (pa tako i u Africi), politika koristi upravo te karte kako bi pomiješala igru i zaoštirla sukobe. Mediji gotovo uvijek sudjeluju u tim igrama.

Unatoč tomu što su vremena teška, čak i uz konkretnu opasnost da se stanje pogorša, bilo na socijalnom ili političkom planu, bilo za sigurnost i mir, Nigerija ostaje velika zemlja s brojnim resursima koje može iskoristiti. No, važno je da kao Europljani pokažemo veće zanimanje i dublji pristup u shvaćanju situacije. "Sadržaji Nigerijskog proljeća ne mogu biti samo ponavljanje logike zapadnjačkih demokracija niti želja za stvaranjem okruženja pogodnog za strana ulaganja", tvrdi afrički svećenik, antropolog i sociolog Godefroy Sankara. Ponajprije mi se ne čini ispravnim uvlačiti vjeru u ove mehanizme koji s njom nemaju veze. ■

(Stalijanskog preveo: Ottone Novosel-Franz)

Smrt i život islama

U AFRIČKOJ DRŽAVI MALI NASTAVLJA SE UNIŠTAVANJE OSTATAKA LOKALNE KULTURE KOJU JE UNESCO UVRSTIO U POPIS BAŠTINE ČOVJEČANSTVA

Nakon mauzoleja i svetih ljudi islama sahranjenih u gradu Timbuctū u državi Mali, borci Ansara Dine (branitelji vjere) razbili su jedna vrata džamije Sidi Yahia koja je izgrađena u 15. stoljeću. Kao i uvijek, najradikalnija muslimanska milicija obrušava se protiv duboke vjere lokalnog muslimanskog življa, naroda pustinje, žećeći im oduzeti povijest njihove vjere i njihova identiteta.

Razlog je što ti kulturni spomenici nisu u skladu s *shari'a*. A žećeći nametnuti *shari'a*, treba srušiti te spomenike. Ovi teroristi u sukobu su s pravim islamom i njegovom vjerskom poviješću i kulturom izraženom u predivnim džamijama.

Duhovniji islam, koji se razvija na južnoj obali Sredozemlja, kroz Arapska proljeća, a postoji i u sub-saharskoj Africi, ukazuje na drugačiji put stvaranja povijesti. Odbacuje nasilje, ne traži moć kroz religiju, nego djeluje u savjestima vjernika zahvaljujući milosrdnom i milostivom Bogu.

Tko nameće vjeru nasilno sije razaranje i stvara karikaturu milosrdnog Boga. To je političko tumačenje islama u njegovoj samovoljnoj i ekstremističkoj verziji. No, dašak duha djeluje u mnogima od braće muslimana i već proizvodi neočekivane plodove. Ne zaustavljajmo se na stereotipima koji nude politikantsku karikaturu i ekstremističku sliku islama. Razorni bijes što se događa u Timbuctū nije islam. Islam je suočenje, milosrđe, blagost. U njemu se vjernike poziva na bolje shvaćanje evanđelja Isusova, onoga koji je blaga i ponizna srca.

Fundamentalizam ubija i razara, ali Božji povjetarac se ne zaustavlja te i danas djeluje u srcima i u životu vjernika siromaha Timbuctū-a, koji su ranjeni u svojoj povijesti i kulturi, ali ne i u vjeri.

Timbuctū nas poziva da slušamo i shvatimo taj Božji dah, koji je poput blagog povjetarca proroka Ilije, gdje Bog tješi naše kušane savjesti nesposobne čitati znakove vremena. ■

Massimo Toschi

Islamski teroristi u afričkoj državi Mal

Obitelj, rad i blagdani

Često se zanimljive stvari događaju na marginama velikih manifestacija. Kriju se u licima ljudi, u osobnim susretima, razmijenjenim riječima, u malim gestama bratstva. Svjetski susret obitelji u Milanu, od 29. svibnja do 3. lipnja sažet ćemo u tri riječi: gostoprимstvo, služenje i radost.

Gostoprимstvo. Sigurno nije uobičajeno da se u Milanu otvore vrata doma nepoznatim osobama. Pa ipak, u čitavoj nadbiskupiji, po obiteljima i župama, dano je na raspolaganje 47 tisuća ležajeva. Svaka obitelj je dom, a svaki dom jedna priča. Jednostavna priča koja se sastoji od umnoženih ležaja, djece poslane bakama kako bi se osloboidle sobe i ležajevi za prihvrat, brižno pripremljenih doručaka kako bi se hodočasnici dale potrebne energije da se suoče s intenzivnim danima svjetskog susreta.

Mnoge su obitelji željele iskusiti to zdravo vježbanje povjerenja i otvorenosti drugima. A kad se barem jednom u životu doživi da nepoznata osoba može postati novi prijatelj koji obogaćuje život, možda je lakše da to iskustvo postane navika. Otvaranje vrata obiteljima iz drugih zemalja pokrenulo je i horizontalnu solidarnost, među blizima, rođinom, pa možda i među samim župljanima koji su s vremenom izgubili naviku iskazivanja gesta suživota i slavlja. Ako u ovim obiteljima poraste želja za gostoprимstvom, tjedan

proveden u Milatu sigurno neće biti uzaludan.

Služenje. Nije uobičajeno vidjeti toliko mlađih na ulicama. Prepoznавали су se po crveno-bijeloj majici sa znakom katedrale. Mala vojska volontera bila je na raspolaganju za pomoć u konkretnim vidovima događaja: 5408 osoba, preko polovina s manje od 35 godina. No bilo je i starijih, čak sedamdesetogodišnjaka.

Ovi su volonteri izabrali najskromniji zadatak – služenje. Zasukali su rukave i nisu štedjeli snage. Oni su dio Crkve s pregačom, o čemu je govorio Tonino Bello, kada je rekao da štola podsjeća na ormara u sakristiji namirisan tamjanom, dok pregača podsjeća na kuhinju gdje je uvijek pri ruci dobroj domaćici.

Radost. Crkva ne izražava uvijek radost i nije uvijek svečano odjevena. Teški dani što ih proživljava gase osmijeh na licima mnogih i donose zabrinutost: potres u obližnjoj pokrajini Emilia-Romagna, ekonomска

kriza i politički problemi razlog su proširene patnje i gašenja nade kod mnogih. Možda su upravo zbog svega toga note Devete simfonije izvedene u teatru Scala imale toliki odjek u nazočnima.

Neke rane i podjele samo glazba može ublažiti. Glazba govori u svim jezicima i svim ljudima. To je dobro objasnio Papa spontano izražavajući zahvalnost na kraju koncerta. "Tvrdnja da iznad zvjezdano neba mora prebivati dobri Otac izgleda nam upitna. Je li dobri Otac samo iznad zvjezdano neba? Zar njegova dobrota ne dopire do nas ovdje dolje?" Potom je nastavio: "Mi tražimo Boga koji nije na dalekom tronu, nego ulazi u naš život i u našu patnju. Ne treba nam nestvaran govor dalekoga Boga i neangazirano bratstvo. Tražimo bliskoga Boga. Tražimo bratstvo koje usred patnje podržava drugoga i pomaže mu da napreduje".

Gostoprимstvo, služenje i radost govore nam o bliskom Bogu. Sada ovisi o kršćanima hoće li biti prisutne u društvu kao i ovih dana. ■

E.G.

© Foto: VII Incontro Mondiale delle Famiglie

Nekoliko
sudionika
Svjetskog
susreta obitelji
u Milatu

Dok se u Hrvatskoj nastoji donijeti zakon o medicinski potpomognutoj oplodnji koji otvara vrata do niranju embrija, istodobno je postupak usvajanja napuštene djece vrlo komplikiran i dug. Donosimo svjedočanstvo supružnika koji su se uspješno suočili s dugotrajnom procedurom usvajanja djece i potpuno se ostvarili kao roditelji, na dobrobit djece i društva.

Ona: Kad smo se vjenčali sa njali smo da ćemo imati mnogo djece. No vrijeme je prolazilo, mjeseci, pa čak i godine. Vjerovala sam da ćemo imati našu djevcu i molila sam na tu nakanu. Nakon što smo se pokušali lijetiti, shvatili smo da ne možemo imati našu djevcu. Bili su to vrlo bolni trenuci, u prvom trenutku bilo nam je preteško nositi se s tim. Potom smo se zajedno odlučili za postupak usvajanja.

On: U deset godina braka pitalo sam se o smislu života, imao sam veliku psihičku bol, dok je supruga imala fizičke boli, brojne operacije koje su je iscrpile. Predali smo zahtjev za usvajanje, no prije nego se to realiziralo prošlo je dosta vremena. Dolazak djece, djevojčice i dječaka (brata i sestre) predškolske dobi, meni je bio spasenje, kao i supruzi, ali i djeci. Tada smo se osjetili kao obitelj ostvarena u punini. Ja sam našao smisao života i mogu reći da sam sada sretna osoba.

Ona: Kad su djeца došla kod nas, osjetila su povezanost između mene i supruga,

© Foto: Goran Š.

Zašto niste došli raniјe?

OVO PITANJE
UPUĆUJU DJECA
KOJA SU PRVE
GODINE SVOGA
ŽIVOTA PROVELA
U DOMOVIMA ZA
NAPUŠTENE

ali moram istaknuti da ih je i sva naša rodbina, uža i dalja, prihvatile od prvog trenutaka s radošću i s osmjesima na licu. Jako im je pasalo to obiteljsko zajedništvo gdje se svi srdačno ljubimo, grlimo, pozdravljamo. Prirodno je da imamo i širu obitelj i da kontaktiramo s njima. I

svatko ima svoju ulogu. Vidjeli smo koliko uživaju u bakama, u djedovima, ujacima, ujnama, tetama.

Kad smo ih predstavljali rodbini, uvijek je moja ruka bila na njihovom ramenu ili na glavi i rekla bih: ovo je moja kćer, ovo je moj sin. I vidjela sam kako im je to tako puno značilo.

On: Doj Milo me se kad smo ih prvi put vidjeli u centru. Donijeli smo im poklone. Dječaku to nije bilo baš po volji jer je mislio da će opet biti neko preseljenje, pa je bio podozriv, a djevojčica nas je odmah prihvatile.

Trebalo je godinu dana vremena da bi se oni nama malo po malo otvorili. Kroz razgovor smo shvatili da su odrastali bez mnogih stvari koje su njihovim vršnjacima uobičajene. I jedno i drugo su naglašavali koliko su im nedostajale večeri s nama, kad su nas gledali i slušali, te stalno nešto pitali. A kad bi se opustili, dječak bi mi govorio: "Hajde, reci mi 'sine moj'". Ili je

Đina Perkov

Sva naša uža i dalja rodbina prihvatile ih je od prvog trenutaka s radošću i s osmjesima na licu...

Arhiv UN (2)

tražio da ga nosim, a on je glu-mio malu bebu.

Pa i danas se događa da mi reče dok idemo po gradu: "Stavi mi ruku na rame". I zna reći: "Kako mi je dobro kad mi držiš ruku na ramenu". On bez problema zna reći "moj tata", dok primjerice njegovi vršnjaci roditelje nazivaju starcima.

Sjećam se kako bi ponekad jedno drugome govorili: "Brate, mi imamo obitelj. Imamo mamu i tatu". A on je znao reći: "Seko, imamo mamu i tatu". I to pred nama, glasno.

Kad danas, nakon 10 godina, pogledam njihov uzrast, doista se pitam i siguran sam da moje biološko dijete ne bi bilo takvo, ne bi imalo te kvalitete ili sposobnosti, ili darove. To su oni primili, ta životna teškoća je njih u nekim stvarima izoštala, jer nisu primili sve lagano, ali mislim da im je i ta bolna strana dala sposobnost lakšeg nošenja sa životom. Te poteškoće su im, čini mi se, dale sposobnost da se bore sa nekim

stvarima u životu: i u školi, i u društvu, mislim da su tu možda i u prednosti.

U nekim stvarima oni su iznad dobrog dijela djece koja su imala normalno odrastanje. Nikad nisam primijetio psovke, grubo ponašanje, sklonost prevari, ne samo prema nama, nego ni prema učenicima i nastavnicima u razredu. Jer, svakoga treba prihvati, razumjeti i voljeti, ne samo nas i rodbinu.

I jedna i druga razrednica je znala reći kako se vidi da su dobri, kako prihvaćaju drugu djecu u razredu, da nisu konfliktni, da nisu skloni nasilju, da vole biti u društvu. Dječak je nastojao pomiriti sve sukobe u razredu. Znao bi reći: "Ne, to se ne rješava šakama, jedino je moguće razgovorom".

Ona: Kad bi nešto bilo problematično, nikad nisam rekla: to je zato što je dijete usvojeno. Ne, to je moje dijete! Primjer mi je bila sv. Monika - dijete treba toliko voljeti da ljubav preokrene

sve na dobro. Mislim da je važan odnos iskrenosti koji smo izgradili. Djeca naprave nestaluke i tada o tome neće govoriti, ali nakon par dana, vraćajući se na to, znaju reći: učinili smo to i to. Mislim da se međusobno zaista obogaćujemo i da gradimo odnos koji nije ništa drugačiji nego u drugim obiteljima, dapače, mislim da je jači jer je emotivna povezanost među nama duboka i mislim da je velika povezanost između sina i kćeri.

U početku su govorili: "Je li da ćeš ti biti s nama, da nećeš otići". A kad bi uprljali odjeću, došli bi k meni u strahu, jer to se nije smjelo tamo gdje su bili. Rekla bih samo: "Pa sve je u redu, mama će oprati". Kad bi se drugi put ona ili brat uprljali, ona bi rekla: "Pa sve je u redu, mama će oprati". Najteži su mi trenuci bili kada su oni iznosili iskustva koja su njima bila bolna. Ja sam ih doživjela kao svoju bol. U tim sam trenucima zamjerala institucijama koje nisu dale sve od sebe da ta djeca čim prije dođu u ruke onima koji ih doista žele i koji će se o njima brinuti. Jedino tada osjećala sam ljutnju jer kroz te boli ne bi morali proći da su ranije dobili tatu i mamu. U trenucima kad im je bilo lijepo i kad su se opuštali znali su reći: "Zašto vi prije niste došli po nas, da imamo mamu i tatu?"

On: Koji put na poslu doživim nešto neugodno, ali kad dođem kući, oni to odmah primijete i pitaju: "Taj, što je bilo". U razgovoru s njima ja sve to prebolim i zaboravim. To mi pomaže da bez obzira što je bilo, sutradan

Ponekad su pred nama glasno jedno drugome govorili: "Mi imamo obitelj. Imamo mamu i tatu!"

tu osobu mogu pogledati u oči, pozdraviti ju i prihvati takvu kakva je.

Ona: Kada sam djeci počela govoriti o vjeri, otkrila sam koliko je u naravi čovjeka da prihvaca Boga kao Oca i kao Stvoritelja i da je to potreba čovjeka. Kada bi imali nekakve strahove i probleme, rekla bih im: "Ništa se ne boj, Isus je uviđek s nama, on nas pazi". Oni su to od prvog trenutka tako dobro razumjeli da su i sami sebe hrabri: "Ne boj se, Isus je sa mnom". Na jednom je susretu kćerka, koja inače bojažljiva, pred svima je rekla: "Ako se bojite mraka ili nečega, ništa se ne brinite, Isus je s vama". Ona je bila sigurna u to da je Isus s njom. Zajedno smo molili, a kad god bi doživjeli neku providnost ili nešto dobro, što su oni htjeli, nikad nisam propustila priliku reći da nam je to Isus darovaо. Puno puta se dogodilo da su doista dobili ono što su željeli. Tako smo išli na jedan susret, a nismo znali kad ide vlak. Zakanili bismo da vlak nije kasnio. I rekli smo: Isus je htio da bude na susretu i zaustavio je vlak. Važan je i naš odlazak na sv. misu, na sakramente, suradnja sa župnikom i časnim sestrama, u župi su ih doista svih prihvatali. Angažirani su i svjesni da treba svojim životom raditi čine ljubavi. Vrlo su dobro razumjeli kad smo im govorili o starom čovjeku koji je u nama kad napravimo propust ili kad dovoljno ne ljubimo, a trebamo ga pobijediti. Na kalendarima smo crtali stablo sa cvjetićima u koje bi oni upisivali svoje čine

ljubavi i bili su ponosni, pa bi ih prebrojavali. Jednom kada smo mi imali "starog čovjeka", oni su nama rekli: "Pa pobijedi starog čovjeka! Moli se ako ne možeš". Barem za sada imaju tu sigurnost i odnos s Bogom, svijest da je Bog Otac i da nas hrabri, pomaže. Vidim da nikad nije dovoljno da mi kao roditelji dajemo svjedočanstvo.

Ja se osjećam njihovom mamom, nisam to sebi ni trebala posebno posvjećivati. Sva pravila koja bi vrijedila za dјete koje bih ja rodila vrijede i za njih. Ja ih bezgranično volim, štitim, sakrivam njihove nestasluke, ali njima ukazujem na njih i zajedno rastemo. Ne osjećam se kao mama koja je usvojila dјete, nego kao mama koja ima svoju dјecu. Oni su u mom srcu i mom osjećaju moja dјeca.

Ako me se ne pita, ja ih nigdje ne predstavljam kao dјecu koju smo usvojili. Uvijek kažem da su to moja dјeca i uvijek je moja ruka na njihovom ramenu.

Zaista ih tako doživljavam i oni su toga svjesni, to im paše i u tome rastu.

On: Oni su sad potpune osobe. Mislim da je društvo dobilo kompletne osobe koje se mogu nositi sa životom i budući da su odgajane s puno ljubavi, oni mogu nešto dati ovome društvu.

Ona: Mislim da je parovima koji žele usvojiti dјecu važno reći da oboje trebaju to željeti svim srcem, a potom se uhvatiti u koštaс s administracijom, jer ono što će dobiti bit će tako veliko da će problemčići kao porođajne muke u trenutku proći. Svatko tko ima u srcu želju, neka ide za tim da je ostvari i da budu dobri roditelji, roditelji svoje djece! Djeца koja nisu usvojena i odrastaju u institucijama ne mogu dobiti ono što mogu imati u obitelji. Usvajanjem svi dobivaju: i dјeca i roditelji i društvo! ■

U razgovoru s njima prebolim i zaboravim sve neugodnosti. To mi pomaže da sutradan tu osobu mogu pogledati u oči, pozdraviti ju i prihvati takvu kakva je

Ana i
Alberto
Friso

Različitosti neizbjježno dolaze do izražaja, ali tko je naučio komunicirati brzo će naučiti njima upravljati i iz njih izvući dodatnu snagu

Jedan od izazova po kojemu se mjeri čvrstina bračnoga para je sposobnost upravljanja različitostima. Ne smijemo se uz nemiriti ako iz dana u dan jasno ustvrdimo kako imamo dva sasvim različita senzibiliteta, dva suprotna karaktera, dva različita temperamenta. Sve to čini živim, privlačnim i zanimljivim odnos u dvoje. Pokazuje to i ova druga tajna koja nam pomaže produbiti naš odnos, polazeći od međusobnog komuniciranja. Zna se da različitosti neizbjježno dolaze do izražaja, ali tko je naučio komunicirati brzo će naučiti njima upravljati i iz njih izvući dodatnu snagu.

"Želim napomenuti da su muškarac i žena različiti, tjeslesno a nadasve umom", kaže Vjeko, šest godina u braku s Barbarom, imaju tri djevojčice. Nastavlja: "Dok je u glavi žena beskrajan svemir, mi muškarci smo jednostavna stvorenja. Ako nešto od nas želite, recite nam to! Aluzije, zajedljivost, podsvesne poruke do nas na žalost ne dopiru, morate nam reći situaciju kakva jest."

"Vi muškarci ne znate vidjeti što je očito", odgovara Barbara. "Čujte što mi se nedavno dogodilo. Čim sam stigla kući, odmah sam počela spremati sobe misleći da Vjeko sigurno shvaća kako je drugi žuran posao složiti i staviti na mjesto rublje koje je dan ranije sakupio i privremeno stavio na kauč. Međutim, kao da to nije ništa, on se prihvatio vješanja slika na zid u sobi gdje spavaju djevojčice, jer smo prije nekoliko dana spomenuli da taj posao

Komuniciranje životnih iskustava

DRUGA TAJNA ŽIVOTA U DVOJE

prije ili kasnije treba napraviti. Tada sam se rasrdila i u glavi mi se počeo vrtjeti film: 'Ma je li moguće da ne shvaća? Ah, ništa mu neću reći! Pa ne mogu stalno biti uz njega kao neka učiteljica i govoriti mu što treba napraviti. Prije ili kasnije će primjetiti da se rublje bliži stropu! Ja mu neću reći baš ništa, mora to sam razumjeti! To je toliko očito, a on se igra sa slikama!' I dok sam ja nervozno hodala po kući, smješno je bilo kad me on u svoj svojoj nevinosti upitao: 'Što je? Je li se što dogodilo?' Odgovorila sam: 'Ne, ništa!' Tada je i on postao

nervozan i prihvatio se kućanskih poslova kako bi izbjegao svaku vrstu komunikacije."

"Nastavili smo tako neko vrijeme, objašnjava Vjeko, sve dok nisam primijetio da bi se možda bilo dobro malo zauštaviti i razgovarati. Tako smo i učinili. Sjeli smo i razjasnili se, rekavši što smo očekivali jedno od drugoga, bez očekivanja, samo zato da bismo se pokušali razumjeti, jer kao i svi drugi, i mi imamo svoja ograničenja. Zato komuniciranje onoga što mislimo može drugome pomoći da razumije što nam je potrebno u određenom trenutku. Korisno

© Foto: Stockphoto

je reći kako se osjećamo i kako bismo željeli biti ljubljeni."

Barbara priznaje: "Nikad dovoljno ne shvaćamo da je izdvajanje vremena za razmjenu mišljenja ili za iznošenje onoga što se događalo tijekom dana daleko bolje nego ga provoditi u srdžbi radeći kućanske poslove. Uostalom, vremena je doista vrlo malo. Potom, treba voditi računa i o faktoru D, tj. o našim djevojčicama koje imaju sposobnost izdaleka osjetiti kada Vjeko i ja imamo želju ili potrebu razgovarati kako bismo pojasnili neslaganje oko nečega ili jednostavno razmijeniti iskustva. Neki dan, dok mi je Vjeko pričao što se dogodilo na poslu, došle su iz raznih strana stana i počele pričati, s pravom očekujući našu pozornost."

Vjeko zaključuje: "Više puta našu komunikaciju ne koče djevojčice, koliko naš ponos, naša zatvorenost u sebe. Shvatio sam koliko je važno dijeliti razmišljanja, očekivanja, ali ne zato da bismo imali više, nego da bismo nastojali više dati."

Udaljenosti

Franko: "Kod nas su upravo naše djevojčice od šest i četiri godine bile ona kap koja je prelila čašu i dovela do naše komunikacije. Nakon rada u uredu, ja sam se morao brinuti za poslove oko gradnje naše kuće. Glorija je morala prijeći 130 km da bi stigla do radnoga mesta. Uza sve to, zbog nekog čudnog oblika uznemirenosti, djevojčice nam tri godine nisu dale noću spavati. Bili smo potpuno

iscrpljeni. Da bismo se nosili s ovim izvanrednim stanjem, odlučili smo ih razdvojiti: svatko od nas je uzeo jednu i s njom spavao u drugoj sobi. Tako više doslovno nismo razgovarali, osim što bismo se dogovorili što tko treba napraviti."

Glorija: "Misnila sam da znam dobro upravljati svojim brakom, no u jednom sam trenutku primijetila da sam postala 'slaba' na jednog kolegu s posla. Stvar je u tome što se više vremena provodi u uredu nego kod kuće, pa se s kolegama dođe do takve prisnosti da se priča i o osobnim temama. Bila sam polaskana što sam postala predmetom pozornosti tog kolege, ni ne primijetivši da sam dovela u pitanje ljubav prema svome mužu, jer nisam više osjećala prijašnji zanos i sve više sam se udaljavala od njega. Iako je nisam očitovala, ta osjećajna neodređenost u jednom trenutku mi se više nije sviđala i odlučila sam nešto učiniti kako bih se izvukla. Iako me to koštalo, našla sam hrabrosti i otvorila se Franku. Tako smo opet uspostavili dijalog među nama. Na početku sam imala

osjećaj kao da se razgolićujem, kao da mi je duša oderana, ali osjećali smo da to treba učiniti, pa i pod cijenu da čitave noći provedemo u razgovoru. Osim, naravno, da promijenim ponašanje prema onom kolegi."

Franko: "Lijepo je to što smo jedne večeri opet uspjeli zajedno moliti. Bio je to znak da smo iznova naučili stajati jedno pred drugim i oboje pred Bogom. Tako smo malo po malo primijetili da smo kao bračni par konačno postali jedno 'mi', na veliku dobrobit naših djevojčica. Naš se odnos učvrstio. Ne samo da se više ne osjećamo ranjivi, nego smo i primijetili potrebe ljudi koje susrećemo i nastojimo im pomoći koliko možemo. Povremeno jedno drugome poklonimo dan samo za nas dvoje. Vidjeli smo da je dovoljno učiniti to 2-3 puta godišnje kako bismo se napunili. Malo nam je žao ostaviti djevojčice, ali na sreću uskaču djedovi i bake. Uvjerili smo se da kada se vratimo k njima, više smo mirni, više ujedinjeni, više roditelji nego prije." ■

© Foto: N. Dörfle - Fotolia

"Shvatio sam koliko je važno dijeliti razmišljanja i očekivanja, ali ne zato da bismo imali više, nego da bismo nastojali više dati..."

Zabava za svakoga

Brigita Eterović

Članice originalne pjevačke skupine "Buranovske Babuške" svojom pojavom mijenjaju parametre vrijednosti koji vladaju šou biznisom

Dok se Rusi oporavljaju od neuspjeha svoje nogometne reprezentacije na Europskom prvenstvu, uspomena na jedno drugo Euro natjecanje još uvijek izaziva ponos i zadovoljstvo. Na ovogodišnjem festivalu Eurovizije originalna skupina "Buranovske Babuške" iz ruske Republike Udmurtije požnjela je zavidan uspjeh.

Rad su na natjecanju za russkog eurovizijskog predstavnika 2010. po prvi put izišle na scenu, mladi ljudi, glazbenici i producenti gledali su ih s mješavinom dvojbe i divljenja. Nitko od stručnjaka nije mogao jasno odrediti njihov stil. U Rusiji ima mnoštvo izvanrednih folklornih skupina, no etnički projekt "Buranovske Babuške" izazvao je neobično zanimanje. Originalnost i iskrenost skupine osvojila je publiku na prvi pogled, a drugo osvojeno mjesto u Azerbejdžanu to i dokazuje.

Možda je publici, pomalo umornoj od savršeno našminkanih i ekstravagantno odjevenih izvođača te pjesmica s puno

audio i vizualnih efekata, bilo osvježenje vidjeti iskrena i dobroćudna lica koja kao da su se čudom obrela pred svjetlima pozornice, mijenjajući samom svojom pojavom parametre vrijednosti koji vladaju šou biznisom, npr. da je starost neoprostiva mana koju na svaki način treba sakriti. Usput rečeno, najmlađa od njih ima samo 3 godine više od Madonne, a Mick Jagger bi im bio ozbiljna konkurencija! One se ne šminkaju i ne žele biti nešto drugo, a kad se svjetla pozornice ugase vratit će se svom Buranovu, svojim obiteljima i obvezama. Dok su se estradne zvijezde u Bakuu pripremale na nastup, one su izrađivale suvenire i pekli udmurtske piroške za sudionike natjecanja, zabrinute jedino za svoj vrt koji su ostavile u sezoni najvećih proljetnih radova.

Još jedan važan razlog doveo ih je na scenu. U Buranovu je 1939. godine do temelja porušena crkva, a najbliža je udaljena 40 km. Bakice maštaju kako će zarađenim sredstvima

izgraditi novu. Temelji su joj već postavljeni, selo je postalo turistička meta, a udmurski jezik i kultura, pomalo zanemareni i od samih žitelja ove zemlje, počinje pobudjivati zanimanje.

U lipnju su Babuške nastupile u Moskvi, najprije na Crvenom trgu, u prigodi Dana Rusije, a dva tjedna kasnije na Danu mladosti. Doista, mladost je prije svega u srcu! A možda se i u ovim današnjim naraštajima probudila neka podsvjesna nostalgija za toplim domom u kome netko uvijek čeka s postavljenim stolom i upravo ispečenim mirisnim kolačem. O tome zapravo i govori tekst pjesme *Party for everybody* koja izražava radost domaćice kad joj se u kuću vrate djeca i unuci.

"Babuška" je uostalom u Rusiji pojam. Ona je držala obitelj na okupu, ona je odgajala djecu dok su roditelji po cijele dane gradili "novo društvo", ona je prenosila vjeru kad je to bilo opasno, ne samo po radno mjesto, nego i po život. Kad se na matrioškama prikazuje obitelj, najveća je uvijek ženska figura.

"Naučile su me puno toga, sve sam počela gledati drugačije. Kad mi je teško ili mi nešto ne uspije, govorim себи: ne kukaj, tamo negdje postoje babuške! Ustajem i idem dalje", rekla je jedna njihova poklonica nakon koncerta.

U mnoštvu idola, uglavnom zapadnjačkog podrijetla, koji se danas nude, nije loše čuti i ovakav primjer utjecaja na mlade. To može biti ohrabrenje da se ponekad posegne i za vlastitim, često zanemarenim izvorima. ■

Alergija na sunce

Poznato je da sunce na koži može izazvati alergijsku reakciju koja se naziva fotodermatoza ili fotoalergija. Danas gotovo 20% ljudi razvija neki oblik reakcije kože pod utjecajem sunca. Alergijski odgovor može nastati uslijed preosjetljivosti kože na sunčeve zrake, može biti potaknut primjenom nekih lijekova ili kozmetičkih i toaletnih sredstava za vrijeme izlaganja suncu ili uslijed nekih bolesti. Za sprječavanje nastanka alergija i liječenje važno je otkriti uzrok nastanka.

Kod alergije na sunce na koži se najčešće pojavljuju crvenilo, osip i svrbež. Reakcija se može pojaviti već nakon nekoliko minuta ili nekoliko sati izlaganja suncu. Zahvaćeni su dijelovi kože najviše izloženi suncu: lice, dekolte, ramena, nadlaktice, ali i bilo koji osunčan dio tijela. U sunčevu spektru postoje tri vrste UV zraka: UV-A, UV-B i UV-C, koje razlikujemo po valnoj duljini, što određuje i njihova fizička svojstva te time i učinak na kožu. Fotoreakciju izazivaju UV-A i UV-B zrake.

Alergije na sunce sprječavaju se primjenom sredstava za zaštitu od sunca koja sadrže i UV-A i UV-B filtre, a najbolje izbjegavanjem izlaganja kože suncu. Lako se simptomi najčešće samostalno povlače nakon nekoliko dana, neugodni su. Za njihovo ublažavanje može se koristiti krema s nevernom ili kamilicom ili antihistaminikom, lijekom koji sprječava alergijsku reakciju.

Kod izrazito jakih simptoma liječnik može propisati i primjenu antihistaminka u obliku tableta, te kortikosteroidnih krema.

Alergiju na sunce potiču i sapuni, šamponi za kosu, boje za kosu, dezodoransi ili parfemi. U ovim preparatima sadržani su razni kemijski spojevi koji služe kao djelatne komponente, ali sadržan je i dodatak boja, mirisa, sredstava za oblikovanje (zovu se punila), stabilizatori i konzervansi. Svaki od njih ima neku kemijsku strukturu koja se pod utjecajem sunca može kemijski promijeniti i izazvati alergijsku reakciju na koži. Stoga je najbolje izbjegavati primjenu različitih kozmetičkih proizvoda neposredno prije izlaganja kože suncu. Nažalost, kod nekih osoba i sredstva za zaštitu od sunca mogu izazvati alergiju, jer i ona za proizvodnju trebaju različite dodatke. Kod osoba koje imaju osjetljivu kožu te kod djece svakako treba birati proizvode koji nose oznaku hipoalergen, što znači da nema boje, mirise i druge dodatke za koje je poznato da mogu biti alergeni te da je posebno testiran.

Veliki broj lijekova uzrokuje fotoalergijske reakcije: neki antibiotici (ciprofloksacin, tetraciklin), neki lijekovi protiv bolova (naproksen, piroksikam), neki lijekovi za srce (amiodaron), diuretički (fursemid) te neki lijekovi protiv psihičkih poremećaja (klorpromazin). Poseban oprez potreban je kod lijekova za liječenje dermatitisa na koži i akni

(isotretinoin). Ako uzimate lijekove, svakako se prije izlaganja suncu savjetujte s ljekarnikom ili liječnikom o mogućim alergijskim reakcijama. Jednak oprez je potreban i prilikom odlaska u solarij ili kod tretmana laserom.

Liječenje alergije na sunce prvenstveno uključuje sklanjanje sa sunca, primjenu hladnih obloga te krema protiv alergije. Kod težih oblika mogu se uzeti i lijekovi protiv alergije, a dolje izlaganje suncu treba ograničiti do potpunog povlačenja simptoma.

Pojava primarnih alergija na sunce ponekad se može spriječiti pripremom kože za sunce, odnosno uzimanjem hrane ili dodataka prehrani koji sadrže beta-karoten ili antioksidanse kao što je astaksantin.

Izlaganje suncu treba biti postupno, obvezno se trebaju koristiti sredstva za zaštitu od sunca, a najbolje je izbjegavanje sunca u vremenu od 10 do 16 sati, kad su sunčeve zrake najjače. Morska voda, odnosno morska sol, može ubrzati nastanak alergije, kao i klorirana bazenska voda te je poželjno ispiranje tijela slatkim vodom nakon kupanja. ■

**Mirjana
Grga,
dr. med**

Slobodnozauzeto

LICA MARIJAPOLJA

SVAKA DUŠA JE KAO VIŠESTRUKO
IZBRUŠENI KRISTAL KOJEMU
SVJETLO Riječi daje različite
nijanse tamo gdje ga
dotakne. Bezbrojne su
situacije u kojima se nalaze
ljudi, bezbrojni su plodovi
koje Riječ Božja proizvede u
svakome.

CHIARA LUBICH
SLIKE: ĐINA PERKOV

